

zbb. 48. / nyers rezső... 4. folyt./rj

ilyen kommunista aktivitás szükséges, ahhoz, hogy szövetkezeti mozgalmunk egészségesen fejlődjen, így lehet elérni, hogy szövetkezeteink korszerűen gazdálkodjanak és egyúttal művelt, egymást segítő emberi közösségekké váljanak.

nyers elvtárs beszéde után az aktívártekezlet tanulságait havasi ferenc, a megyei pártbizottság első titkára összegezte.
/mti/

--

- v é g e -

--36--

NA 2130

M. T. I.

Kiadja a Magyar Távirati Iroda. Budapest, I. Fém-utca 5-7. Telefon: 159-490, 359-590

A szerkesztésért és kiadásért a vezérigazgató felel.

m t i b e l f ö l d i h i r e k

1970. augusztus 18.

bb 1. 1. István denárjától az 500 forintosig - pénteken kerül forgalomba az új bankjegy

i sl/gk ie bh hgy

1970. augusztus 18.

a magyar nemzeti bank pénztárai augusztus 21-én, pénteken megkezdik az 500 forintos bankjegyek kibocsátását. erre azért van szükség, mert a pénzforgalom lebonyolítása a régi bankjegyekkel már igen nehézkesé vált. az 50 forintos kivételével még az 1946-os stabilizáció idején alakultak ki a jelenlegi címletek, azóta a lakosság pénzforgalma 4,8 szorosára nőtt. 1947-ben még 47 millió, tavaly pedig már 239 millió bankjegy kellett a forgalom lebonyolításához. Európában szinte egyedülállóan alacsony hazánk legnagyobb címletű bankjegye, a 100 forintos. a Szovjetunióban a legnagyobb címlet a 100 rubeles, ami körülbelül 1300 forintnak felel meg. Ausztriában legnagyobb címletként ezer schillingesek, az NSZK-ban ezer márkások, Svédországban tízezer koronások vannak forgalomban.

az 500 forintosok kibocsátásával körülbelül 30-35 százalékkal kevesebb bankjegyre lesz szükség, ami csupán a pénz készítéséhez szükséges anyagban tízmillió forintos megtakarítást jelent, de ami még fontosabb, lényegesen könnyíti az üzletek, bankok pénzforgalmát.

az 500 forintos valamivel nagyobb lesz a szélességénél, hossza 174, szélessége 80 milliméter. alapszíne szürkéslila, a képnymot kékeslila. az egyik oldalon Ady Endre portréja, a másik oldalon budapesti panorámakép látható. a bankjegyet nagy Zoltán grafikusművész tervezte, a metszeteket nagy Zoltán és Gál Ferenc grafikusművészek készítették.

x x x

/folyt. köv./

NA

- 1 -

bb 1. 1. istván.... folyt. / bh

a magyar pénz együtt alakult ki hazánk államiságával. bár a kibocsátás pontos idejét még nem sikerült tisztázni, az bizonyos, hogy az első magyar pénzt 1. istván király verettea XI. század első éveiben. a stephanus rex feliratu ezüstpénzeket denárnak nevezhetjük, mert Európában abban az időben a denárt és a féldenárt, más néven obulust használták. kezdetben hazánkban csak denár volt, majd később az obulus is forgalomba került.

a denár és az obulus egyeduralma károly róbert koráig tartott. az anjou-uralkodó a fellendült kereskedelem pénzügyi elszámolásának könnyítésére cseh mintára bevezette a denárnál nagyobb, ugyancsak ezüsből vert garast, ezenkívül a firenzeiek fizetőeszközének magyar változatát, az arany forintot. ez volt hazánk első aranyból vert pénze. a denár, az obulus, a garas és a forint a XVI. században európa egységes pénzével, az ezüst tallérral egészült ki, amely 27-29 gramm ezüstöt tartalmazott. a sokféle pénz között i. lipót, majd mária terézia próbált rendet teremteni, egységesítés címén azonban valójában tovább bővítették a fizetőeszközök skáláját. ezüst tallérokat, arany dukátokat, ezüst tiz, továbbá réz negyed, fél és egykrajcárosokat verettek. mivel azonban a korábbi pénzek is nemesfémből készültek, ezek is megtartották értéküket.

axix. század végéig - a szabadságharc éveit kivéve - csaknem kizárólag nemesfémből verték Magyarországon a pénzt; a legnagyobb címleteket ferenc józsef korában, akkor kerültek forgalomba az arany 100 koronások. bár ausztria már a XVIII. században bocsátott ki papírpénzt, hazánk első papírpénze a szabadságharc idején a kossuth-bankó volt. ezt fél évszázaddal később a 10 és 20 koronás, majd 1902-ben az 50 és 100 koronás bankjegy követte. az ebben az időben még papírpénz formájában is igen értékes korona az első világháború alatt, majd utána szinte minden értékét elveszítette. 1923-ban már egymillió koronást nyomtak, ez a bankjegy is azonban csupán 80 pengőt ért 1926-ban, amikor az inflációs helyzet felszámolása után a stabilizáció idején bevezették a pengőt.

a második világháború után rendkívüli módon meggyorsult az inflációs folyamat. 1946-ban legnagyobb címletként egymilliárd b-pengősöket nyomtak, ezek az ezertrillió pengőnek megfelelő bankjegyek azonban már megjelenésük előtt elérték telenedtek, így nem is kerültek forgalomba, helyettük naponta változó értékű adópengőket, adójegyeket nyomtak.

1946. augusztus 1-én a világtörténelem legnagyobb inflációja után a forint bevezetésével stabilizálták a magyar pénzt. egy forint körülbelül 150 quintillio pengőnek felelt meg. s gyakorlatilag az országban forgalomban levő pengő bankjegyek összege nem tett ki egyetlen forintot. a stabilizáció idején kibocsátott 10, 20 és 100 forintos, továbbá az 1953-ban forgalomba hozott 50 forintos bankjegyek vannak érvényben jelenleg is, ezeknek köre egészül ki augusztus 21-től az 500 forintossal. /mti/

bb 2. fából faragott vár

vid ká bh hgy

1970. augusztus 18

hét hónapig tartó aprólékos munkával készítette el a gyulai középkori vár kicsinyített mását bárány ferenc nyugdíjas bognármester gyulán. a vöröstégla vár makettjéhez többek között 17 ezer „minitéglat”, faragott a mester, a rondella tetejét pedig 1 400 cseréppel borította. a 50x165 centiméter nagyságu vár elé elkészítette a csónakázó tó kicsinyített mását is. az öt és fél ezer sörösvégkupakból kirakott ezüstösen csillogó csónakázó tóból nem hiányoznak a parányi szigetek, s a szomorúfüzek sem. a nyugdíjas bognármester a vár után a 400 ágyas gyulai szot-medosz gyógyüdülő makettjét készíti el. /mti/

bb 3. jelentés a tankönyvfrontról - tudnivalók az elosztásról

1 vt/lk zs bh la

1970. augusztus 18.

vágó tibor, az mti munkatársa jelenti:

a tankönyvkiadó vállalat az idén csaknem 800 féle könyvet jelentet meg, mintegy 15 millió példányban. ezen belül az általános iskolai tankönyvek 9 millió 130 ezer, - a középiskolaiak 4 millió 900 ezer, a felnőttoktatás céljaira szolgálók 800 000, az egyetemi és főiskolai hallgatóknak készülők 180 000 példányban látnak napvilágot. 57 000 tankönyvet gyártanak a nemzetiségi iskolák diákjainak. megjelenik továbbá 59 féle egyetemi tankönyv, aminek mintegy kétharmada új lesz. az egyetemek és főiskolák összesen 2835 féle jegyzét készítését igényelték a kiadótól.

mint minden évben, most is nagy kérdés, hogy elkészülnek-e a szeptemberi tanévkezdésre az iskolai könyvek? a tankönyvkiadó illetékesei válaszukban elmondották: az érdekelt nyomdák mindent elkövettek, hogy a különböző okokból származó lemaradást behozzák. munkaerőátcsoportosítással, túlórák vállalásával gondoskodtak arról, hogy a tankönyvek kellő időben a boltokba, illetve az iskolákba kerüljenek. alaposan „felgyorsította”, a munka ütemét az atheneum nyomda, ahol a legnagyobb mennyiséget nyomják a tankönyvekből. teljes erővel dolgozik a másik, ugyancsak erősen érdekelt üzem, az egyetemi nyomda, ahol viszont a legtöbbféle könyvet nyomják. a kapacitáshiányból, anyagellátás i problémákból adódott elmaradást ennek a nyomdának a dolgozói is csaknem teljesen behozták, s egy-két kivétellel minden könyvet elkészítettek határidőre. / folyt. köv. /

bb 3. / jelentés ... 1. folyt. / bh

a többi nyomdánál különösebb probléma nincs: mindegyik elsőrendű feladatának tekinti, hogy a náluk gyártott tankönyvek kellő időben rendelkezésre álljanak a boltoknak, iskoláknak. talán egyetlen „szépséghiba”, hogy néhány - kisebb diáklétszámot érintő, elsősorban szakközépiskolai tankönyv - előreláthatólag csak az év utolsó negyedében készül el. erre egyébként a művelődésügyi minisztérium hivatalos tankönyv-jegyzékében is felhívta az érdekelt iskolák figyelmét.

az általános - és a középiskolákban szükséges tankönyveket folyamatosan szállítják a boltokba, illetőleg az oktatási intézményekbe. a tankönyv-ellátásról, a szétosztásról ezuttal is az állami könyvterjesztő vállalat gondoskodik. a tankönyv-vásár - akárcsak az előző években - augusztus 21-én kezdődik. a megyeszékhelyek, városok, járások, valamint a főváros kerületeinek iskoláit az illetékes helyi könyvesboltok látják el általános, illetve középiskolai tankönyvekkel. az általános iskolások saját tanintézetükben kapják meg könyveiket, az első két tanítási napon. az iskolai árusítás után a feleslegesként visszakapott tankönyveket a könyvesboltok szeptember közepéig árusítják.

a gimnáziumi tankönyveket, szótárakat, atlaszokat, továbbá a kötelező és javasolt iskolai olvasmányokat a diákok a kerületi könyvesboltokban szerezhetik be, kivéve tíz budapesti gimnáziumot, ahol a helyszínen árusítják. vidéken valamennyi gimnázium biztosítja tanulóinak a tankönyveket: augusztus utolsó, illetve szeptember első napjaiban vásárolhatók meg a helyszínen. a szak- középiskolák és a technikumok növendékei tanintézetükben kapják kézhez tankönyveiket. /mti/

--

bb 4. fügevásár pécsett

vid ká bh hgy

1970. augusztus 18.

emberemlékezet óta nem termett ennyi füge pécsett, mint az idei nyáron. ez a hazánkban ritka - délszaki - gyümölcs a mediterrán éghajlatu mecsekalján a szabadban terem. a kertekben, udvarokban és szőlőkben legalább háromszáz csarje virul, amelyek most - hála a paradus, meleg időjárásnak - rekordterméssel örvendeztették meg a gazdáikat. némely fát valósággal elborítanak a körtealaku fügek, melyek között 8-10 dekás példányok is akadnak. ennél nagyobb gyümölcsöket a füge hazájában, a földközi tenger partvidékén sem szüretelnek. valóságos fügevásár van pécsett ezekben a napokban, hetekben. s nemcsak a piacon árusító őstermelők, hanem a belváros nagy csemegeüzlete is kínál belőle. különként husz forintért adják. különösen a városba látogató turisták vásárolják ezt a pécsi specialitást. tekintettel a nyers füge vitamindus voltára, felmerült annak a gondolata, hogy érdemes volna nagyüzemi ültetvényeket kialakítani a kedvező éghajlatu mecsekalján. /mti/

--

- 4 -

bb 5. az egyetlen eredeti tárgyi emlék : a koronázó palást - mit mondanak a kutatók az istván ereklyéről?

1 ms/tné zs bh la

1970. augusztus 18.

az istván - millennium az érdeklődés előterébe állította azokat a dokumentumokat, tárgyi emlékeket, amelyek az államalapító király személyéhez fűződnek.

- talán az egyetlen tárgyi emlék, amelyről bizonyosan tudjuk, hogy istván királyhoz fűződik, a koronázó palást, amelyet gizella királyné és udvarhölgyei himeztek - mondják az árpád-kor kutatói. eredetiségét a belehímzett 1031-es évszámon kívül különböző szövegek is tanúsítják. a palásznak egy régi másolatát pannonhalmán őrzik. a paláston, amely istván királyt koronával a fején az egyetlen hiteles ábrázolásban mutatja, a korona homlokrésze négyszögletes aranypánt, teljesen egyezik i., ii. és iii. ottó német császár koronájával. ha hozzávesszük, hogy mint vii. gergely pápa egyik levelében említi, az istvánnak szilveszter pápa által küldött koronát később visszaküldték rómaiba, akkor legalább is kétségesse válik az a korábbi nézet, hogy a magyar korona felső része a szilveszter-féle korona. az ország almája viszont legalább részben valószínűleg eredeti. kristálygömbje kétségkívül a x. századból való, a foglalatán később módosítottak.

- a legtöbb olyan tárgyról, amelyet i. istvánnal kapcsolatban hoznak, nem bizonyítható ez a kapcsolat. ilyen például a bécsi stephanskirchében lévő szent istván erszény. a prágai domban szent istván kardjaként őriznek egy nem különösen díszes kardot, amely valóban korabeli munka. valószínűleg iv. béla lánya, akinek férje cseh volt, vitte magával prágába egyéb drágaságokkal együtt. lehet, hogy ez a kard valóban istváné volt, de nem bizonyos, hogy ezt használta szertartásokon.

- egy másik érdekes emlékkard a bécsi császári kincstárban őrzött „nagy károly kardja”, a történészek erről teljes bizonyossággal megállapították, hogy a x. századból való magyar ötvösmunka. pontos mása a szabolcs megyei geszteréden került elő a földből. általánosan elfogadott vélemény szerint salamon király nyugatra menekülésekor édesanyja ajándékozta ottó bajor hercegnek, mint attila kardját, amely szerencsétlenséget hozott tulajdonosára. valószínű, hogy ez a kard az árpádok kincsestárának egyik darabja s lehet, hogy a mindenkor trónörököszt megillető kard volt. ebben az esetben trónralépése előtt istván tulajdonbavás lehetett, és királlyá választása után fiára, imrére, majd ennek halála után az akkori trónörökösre, péterre szállt át. erről azonban bizonyosat nem tudunk. eredeti pecsét sem maradt ránk szent istvántól.

folyt. köv./

- 5 -

MF

bb 5. / az egyetlen ... 1. folyt./ bh

- a történeti nyomok követése valószínűvé teszi a szent jobb eredetiségét. szent istván jobbát 1083-ban sirjának felnyitásakor egy mercurius nevezetű főúr ellopta székesfehérvárról és bihar megyébe vitte, ahol egy általa alapított templomban helyezte el, mint ereklyét. ezt az egyházat később szent lászló kibővítette, és megalapította a szentjóni apátságot. itt őrizték istván jobbát századokon át. a falu neve ma is szentjón /románul sinio/. a szentjóni bencés apátság az anjouk korában pálosoké lett. a jobbot a xv. században fehérvárra vitték, majd a török háborúk idején nem teljesen ismert körülmények között raguzába szállították. innen mária terézia hozatta vissza.

- valószínű az is, hogy a fehérvári bazilika romkertjében található, egy nagy római szarkofágból készült kőkoporsó rejtette magában istván hamvait, bár a koporsón nincs felírás. végül a tárgyi emlékek közé sorolhatók az i. istván idejében épült templomok maradványai, amilyen a pécsváradi templomrész, a székesfehérvári romok, vagy az átépített formában ma is fennálló győri, pécsi és gyulafehérvári székesegyházak.

- nem állunk jobban az írásos emlékekkel sem. istvánnak nem maradt ránk eredeti oklevele. ennek talán legfőbb oka, hogy a szükséges eredeti dokumentumokat később az idők folyamán megváltozott jogi kivánalmaknak megfelelően átírták. a pannonhalmi bencés apátság alapító levelét példának okáért a xii. században úgy dolgozták át, hogy az eredetit pontosan berajzolták, de beiktatták néhány sort, amivel kizárták a somogyi dézsmajog körüli vitákat. a veszprémvölgyi görög apácáknak adott görögnyelvű oklevelet, amely ma az országos levéltárban látható, könyves kálmán íratta át. - xiii. században is több, szent istvántól származó oklevelet átírtak a kor birtokviszonyaira alkalmazva.

- sok vita volt az elmúlt félévszázadban szent istvánnak fiához, imre herceghez intézett intelmei körül is. szücs jeno, az akadémia történettudományi intézetében beható kutatásokat folytatott, behelyezve az intelmeket a kor politikai irodalmába. megállapította, hogy minden tekintetben megfelelnek akornak és kétségtelenül a nagy király udvarában keletkeztek. bár írásbafoglalásukban oroszlanrésze volt az egyik udvari embernek, de szellemük teljesen megfelel a király elgondolásainak./mti/

bb 7. a fővárosi gyógyszerügyi központ a házipatikák önkéntes leltározásáról

1 ms/tr zs bh -cz

1970. augusztus 18.

kedden a főváros 40 kijelölt gyógyszerészetében megkezdődött a házipatikák készleteinek felülvizsgálata. a szakszerű, ingyenes kontrollal kapcsolatban - amely egy hónapig tart - a fővárosi gyógyszerügyi központban elmondták az mti munkatársának:

- a lakosság érthető módon megőrzi a különböző betegségek alkalmával felírt gyógyszerek maradványait. ez - gyógyszerészetakarósság szempontjából - csak helyesíthető, és az is helyes, ha háznál vannak a leggyakrabban szükséges gyógyszerek, például láz- és fájdalomcsillapítók, görcsoldók stb. kevesen tudják azonban, hogy a gyári készítmények túlnyomó részét a gyártás után 5 évvel már nem ajánlatos felhasználni. sőt a gyógyszerészetekben készült orvosságokat, például oldatokat, kupokat, pilulákat, illetőleg a gyógykezelés után ezekből fennmaradó készleteket a leghelyesebb azonnal megsemmisíteni, mivel a hosszabb időn át történő tárolást. *nem ké*

- a keddi és csütörtöki napokon a kijelölt gyógyszerészetekben a bemutatott gyógyszerek minőségét ellenőrzik, ugyanakkor tanácsokat is adnak, hogy milyen gyógyszereket érdemes egyáltalán a házipatikában tartani, és főleg melyek azok a gyógyszerek, amelyek csak az orvos utasítása alapján szedhetők.

az összes gyógyszerészetekben, illetőleg a vöröskeresztes házegészségőröknel kapható röplapok adnak a lakosoknak tájékoztatást, hogy mely patikákat vehetnek igénybe gyógyszereik bemutatására.

- a házi patikák bemutatása, ellenőrzése semmiféle hátránnyal nem jár, az orvosok a bemutatott készletektől függetlenül rendelnek gyógyszert a szükségnek megfelelően. itt szeretnénk felhívni a figyelmet arra, hogy ajánlatos a gyógyszereket jól elzárni, különösen olyan családokban, ahol kisgyermek van, hiszen különösen a drasztikus formában készült gyógyszerek már sokszor voltak okai súlyos, sőt végzetes kimenetelű mérgezéseknek. gyakran előforduló hiba az is, hogy a gyógyszereket összekeverve egy üvegben, vagy fiolában tartják. ilyenkor a felirat alapján a kívánt célra alkalmatlan, vagy esetleg ellenkező hatású gyógyszert is adhatnak a betegnek./mti/

bb 6. kézi kezelésű trabant

vid ká bh hgy

1970. augusztus 18.

kézi kezelésűre alakított át szombathelyen egy trabant személygépkocsit mesterházy jeno, a műszeripari javító és szolgáltató ktsz művezetője és bátyja, mesterházy gyula, spaitz miklós gyermekparalízis következtében bálnalábu fiatalember számára. a lábpedál nélküli, átalakított kocsit a bal kezével kormányozza a tulajdonosa; a gázadagolást, a tengelykapcsolást és a fékezést egy központi kar segítségével jobb kezével végzi./mti/

- 8 -

bb. 8. pávaszemés gyöngy, aranyozott függő a 2 500 éves szkita sirban

vid/e ká la

1970. augusztus 18.

gyopároson, a tófürdő közvetlen szomszédságában hat hétig dolgoztak a szkita-kori temető feltárásán. az eredményeket juhász irén régészről, az ásatás vezetője a következőkben összegezte:

- összesen 144 sirt tártunk fel az alföld egyik legérdekesebb szkita temetőjében. igen gazdag mellékleteket, temetkezési ritusokat találtunk. alkalmazták itt a csontvázás és a hamvasztásos temetkezés valamennyi változatát. a csontvázásnál a zsugorítás volt az uralkodó temetkezési mód. hamvasztás esetén vagy a sirban, vagy központi hamvasztóhelyen égették el a halottat. a hamut egyik esetben szétszórta a sirban, máskor urnában helyezték el. minden esetben bőségesen ellátták „utraválóval”, a halottat. a szkita korból jól ismert kézi korongon készült, sötétszürke kőedényben rakták az urna mellé az ételt, italt.

- a sirba rakott ruhák díszei szépen megmaradtak. két és fél ezer évvel ezelőtt már gyönyörű pávaszemés üveggyöngyöt hordtak a nők. találtunk aranyozott és ezüstözött spirálfüggőket, bronz és vas fibulákat is. fegyverekből viszonylag keveset raktak a sírokba. ami lelet előkerült, az arról tanuskodik, hogy ugynevezett ellentét élű nehéz vas harcicsákány volt a kedvelt harci eszköz. a századik sirban nagyméretű lános került felszínre. hiányoznak viszont a szkita temetőkben másutt jól ismert lovassírok.

- a leggazdagabb sir a 134-es számú volt. a négyszögletes sírboltban az elhamvasztott halott „utraválóját”, nyolc különböző formájú kőedénybe helyezték el. sértetlenül került felszínre a szkita kori bütykösbögre, a szűkített száju korsó, a sajátos formájú tál és egyéb kőedény.

- a temetőterkép vázlat alapján még legalább 150 sírra számítottunk. a teljes feltáráshoz az elkövetkező években kerül sor./mti/

8.27/e

- 9 -

bb. 9. mókus „body,, - angliának

vid/e ká hgy

1970. augusztus 18.

a simontornyai bőr- és szőrmefeldolgozó vállalat az első félévben 17 500 mókus bőrt dolgozott fel bér munkában angliának. az apró állatbőröket angliából kapták, s azokból megadott méretű, bunda szabásra alkalmas prémtáblákat, ugynevezett bodykat készítettek. az angol megrendelők elégedettek voltak a simontornyai szücsök szép munkájával, ezért újabb negyvenezer mókusbőrt küldtek feldolgozásra. /mti/

---

bb. 10. „fehér gyémánt,, a hortobágy szélén

vid/e ká hgy

1970. augusztus 18.

megérkeztek kanadából az első „fehér gyémánt,, fajtájú kispulykák a nádudvari vörös csillag termelőszövetkezet hortobágy szélén létesülő pulykatelepére. az ország legnagyobb közös gazdasága a baromfiipari országos vállalattal együttműködve építi fel broyler pulyka szaporító telepét. az innen kikerülő pulykák 12 hetes korukra érik el a 4.2 kilogrammos átlagsúlyt.

a „pulykagyár,, 1971-ben már üzemel. a nyolc nevelőház tető alatt van, kettőben a belső szerelésen dolgoznak. a négy tojóház, a keltető, valamint a szociális épület váza is áll már. a szövetkezet saját keltetőjébe hetente 50 000 tojást rakhatnak be. a telepen 18 000 tojót tudnak elhelyezni a hozzájuk tartozó 1 800 pulykakakással. tervük: évente másfél millió hibrid pulyka kibocsátása, amit a környékbeli 14 tsz-ben nevelnek majd fel. /mti/

---

bb. 11. háromezer lakásos lakónegyeddél az egykori jutás egybeépül veszprémmel

vid/gk/e ká hgy

1970. augusztus 18.

a lakóépület tervező vállalat elkészítette annak a háromezer lakásos településnegyednek a beruházási programját, amelynek révén egybeépül veszprém az egykori jutással. a várpalotai mélyfuró vállalat már megkezdte, a jövő évben induló beruházás előkészületeként, a próbafurásokat. a veszprémtől északra elterülő felszabadulás uti lakónegyed mintegy 60 holdas területen kap helyet.

/folyt.köv./
8.32/e

- 10 -

bb. 11. /háromezer lakásos...folyt./e

a lakónegyed nagyvárosi igényü rangját magasabb épületek is emelik: a többi között tucatnyi nyolcemeletes, három 18 emeletes és egy 20 emeletes lakóházat építenek. az új városnegyedben több kereskedelmi központ kap helyet és új iskolákat, óvodát és bölcsődét is építenek. a lakótelepen a korszerű gépjárműközlekedés feltételeinek megteremtésére többnyire kilenc méter széles utakat képeznek ki.

a beruházási program szerint a jövő évben 174 lakás épül. az ötéves terv végéig évenként 700-750 lakás felépítését irányozták elő. /mti/

---

bb. 12. a hatszázadik kertes családi ház borsodban

vid/e ká hgy

1970. augusztus 18.

borsod megyében folyamatosan felszámolják a szociális követelményeknek nem megfelelő lakásokat. ezt a munkát a tanácsok az otp segítségével 1964-ben kezdték meg. azóta számos egészségtelen telepet és lakást szüntettek meg, s helyettük cseréptetős kertes családi házat építettek. a hosszulejáratu kamatmentes kölcsönnel épülő családi ház 90 000 forintba kerül. az idén 170 ilyen házat építenek - többek között - sajószentpéteren, arlón, sátoraljaujhelyen, edelényben, onodon, emődön és mezőcsáton. ezek közül augusztus közepéig a kisipari termelőszövetkezetek ötvenet adtak át és vállalták, hogy a még hátralévő épületekben november közepéig beköltözhetnek a tulajdonosok. borsod megyében hat esztendő alatt kereken 600 kertes családi házat hoztak tető alá. /mti/

---

bb. 13. társadalmi munkáért színházbérlet

vid/e cz

1970. augusztus 18.

a hazafias népfront által szervezett társadalmi bizottságok hetekig járták debrecen utcáit, pontos összesítést készítettek a „tisza és virágos debrecen,, mozgalom eredményeiről, amelyekbe ezek és ezek kapcsolódtak be a város lakói közül. /folyt.köv./

- 11 -

To 1100

bb. 13. /társadalmi munkáért...folyt./e

a debreceni városi tanács végrehajtó bizottsága kedden megtartott ülésén értékelte a „tisza és virágos debrecen”, mozgalom eredményeit, s odaítélte a díjakat. örömmel állapították meg, hogy minden eddiginél nagyobb aktivitással és többen dolgoztak a város lakói közül, hogy szebb, rendezettebb, csinosabb, virágosabb legyen lakóhelyük, környékük. egy esztendő alatt 24 millió forint értékű társadalmi munkát összegeztek. a kerületek között a harmadik kerület lett a győztes, s jutalma a fél millió forintos nagydíj.

a társadalmi munkában élenjáró dolgozókat a végrehajtó bizottság ez évre szóló színházbérlettel ajándékozta meg. /mti/

---

bb. 14. a hajdusági termelőségterületek az árvizkárosultak-ért

vid/e ká cz

1970. augusztus 18.

a hajdusági, valamint a debrecen és környéke termelőségterületi szövetségéhez tartozó gazdaságok az árvizsújtotta csengeri Lenin tsz-nek csaknem nyolc millió forint értékű támogatást nyújtanak. a hajdusági tsz-ek területi szövetségének elnöksége kedden debrecenben megtartott ülésén számba vette az eddigi segítséget. a megye szervezetetel nyomában a pusztító ár levonulása után ott voltak a patronált tsz-ben. az első napokban élelmet: burgonyát, száraz tésztát küldtek, elhelyezték a fedél nélkül maradt állatokat. huszonhét vagon kenyérgabonát ajánlottak fel. a gazdálkodás helyreállításához 20 vagon abrak, 70 vagon szalmas és 20 vagon lédus takarmányt küldtek, illetve küldenek. a hajduságból érkezett erőgépek dolgoztak a csengeri szántóföldeken. a rombadőlt épületek újjáépítését anyagokkal és szakmunkásokkal segítik. /mti/

-12-

10.20/e

Tb1100

bb. 15. új szövet-szaküzlet

kf/nny/e cz

1970. augusztus 18.

a szivárvány áruház vállalat a főváros legújabb szövet-szaküzletét nyitotta meg kedden délelőtt a petőfi sándor utca 20 szám alatt. a bolt hat millió forintos árukészletét már a következő időszakra, őszre-télre állították össze, hazai és külföldi szövetekből. /mti/

---

bb. 16. befejeződött a nagykanizsa mellett épülő tv torony alapozása

vid/e ká cz

1970. augusztus 18.

a rádió és a televízió műsorvételének javítására a nagykanizsa közelében lévő kerülő pusztán, a környék legmagasabb pontján, 192 méter magas erősítőállomás épül. a torony alapozását befejezték a zalai építők és átadták a munkaterületet a 31-es állami építőipari vállalatnak, amelynek dolgozói a henger alakú tornyot csuszózsálas rendszerrel húzzák fel. a hatalmas betontestnek 27 méter átmérőjű alapot építettek, amelyhez 200 tonna cementet használtak fel. a betontörzs alsó átmérője 18 méter, 170 méter magasságban pedig három méter 60 centiméter lesz. a kerülő pusztai erősítő állomás 1972-ben kezdi meg működését. /mti/

---

bb. 17. pécsi tervezésű kórházak az ndk-ban

vid/e ká cz

1970. augusztus 18.

a pécsi tervező vállalat teljesítette eddigi legjelentősebb ndk exportvállalását: a megrendelők átvették a weisswasser-1 és a lübeni kerületi kórházak tervdokumentációját. az ndk-ban és pécsen több héten át félszáz német szakember - orvosok, építészek - „vizsgáztatta”, a köves emil ybl-dijas irányításával kidolgozott terveket, amelyeknél a legkorszerűbb kórházépítési elveket alkalmazták. az épületek előregyártott elemekből készülnek. a kórház minden osztálya igen magas szinten gépesített, illetve műszerezett. a pécsi tervezők az elmúlt években hírnevet szereztek kórházaikkal. műtermelők közül került ki többek között a nagyatádi, a dombóvári, a siófoki és a pincehelyi kórház terve.

/folyt.köv./

11.05/e

Tb1120

- 13 -

bb. 17. /pécsi tervezésü...folyt./e

a mostani feladat mégis új volt: magyarországon ugyanis egyetlen egészségügyi létesítményt sem építettek teljes egészében előregyártott szerkezetekből. így az ndk megbízatás tapasztalatszerzés és hazai hasznosítás szempontjából is előnyös.

a pécsi tervezők továbbra is dolgoznak az ndk részére: lakótelepeket terveznek különböző német vidéki városoknak a tesco külkereskedelmi vállalat közreműködésével. /mti/

...-

bb. 18. könyvtárat és takarékszövetkezetet avattak egyeken

vid/e cz

1970. augusztus 18.

kedden ünnepélyesen adták át rendeltetésének a hajdu bihar megyei egyek községben a községi könyvtár és a takarékszövetkezet új épületét. a földszinten kaptak helyet a takarékszövetkezet irodái és az emeleten rendezték be a könyvtárat olvasóteremmel. /mti/

...-

bb. 19. aranygyűrűs kohászok

vid/ká/ny cz

1970. augusztus 18.

a kétszáz éves diósgyőri Lenin kohászati művekben kedden reggel kibővített műszaki konferenciát tartottak. a tanácskozáson nem a termelési eredményekről számoltak be a vállalat vezetői, hanem a több mint tizennyolcezer tagu, kohászcsalád, nevében elbucsuztak a nyugdíjba vonuló nemeskéri jános negyvenhárom esztendővel ezelőtti az alapanyag-gyár részlegben kezdte meg a munkát. a gyár kiváló dolgozóját és párttitkárát negyvenhárom szál vörös rózsával köszöntötték, majd átnyújtották az állandó gyári belépőt - amellyel kifejezték, hogy továbbra is számítanak munkájára, segítségére.

az ünnepség után az üzemszervezetben - a diósgyőri kohászat történetében először - arany pecsétgyűrűt adták át annak a négyszázötven törzsgárda tagnak, akik harmincöt éve megszakítás nélkül dolgoznak. /mti/

11.20/ny

...-
-14-

La gyárban

Tólb25

bb. 20. szovjet energetikai gépkiállítás nyílt budapestben - a szovjet kereskedelmi képviselő a tervezett tárgyalások menetéről

t sl/gk/ny 1e -cz

1970. augusztus 18.

a prodinform és a szovjet energomasexport külkereskedelmi egyesülés rendezésében kedden szovjet energetikai gépkiállítás nyílt a technika házában.

az ünnepélyes megnyitón d. j. levcsenko, a szovjetunió budapesti kereskedelmi képviselője elmondotta, hogy a két ország között egyre inkább növekszik az energetikai gépek külkereskedelmi forgalma. az energomasexport az elmúlt öt év alatt másfélszeresére növelte szállításait, s az idén 36 millió rubel értékű gépet exportál magyarországra. az árucserét és a termelési kooperációt a két ország tovább kívánja fokozni. magyarországnak és a szovjetunió tervehivatalai között gyakorlatilag befejeződtek az 1971-75. évekre szóló tervezett tárgyalások, a jövő hét folyamán budapestre érkeznek a szovjet külkereskedelmi minisztérium képviselői, akik a tervezett tárgyalások realizálásáról tárgyalnak magyar partnereikkel.

dr. kovács istván, a kohó- és gépipari miniszter első helyettese ugyancsak hangsúlyozta a két ország energetikai gépipara közötti együttműködés jelentőségét. utalt arra, hogy már korábban hosszú lejáratu megállapodás jött létre az energetikai gépek szakosításáról, a mostani kiállításon a magyar szakemberek megismerkedhetnek a szovjet ipar produktumaival s mód nyílik arra, hogy az eddiginél több szovjet energetikai gépet szerezzenek be a magyar ipar korszerűsítéséhez.

a kiállításon a többi között félautomata ivhegesztő berendezéseket, univerzális ponthegesztő gépeket, argon védőgáz plazmahegesztő gépeket, félvezetőket és sok egyéb korszerű energetikai gépet, készüléket tárnak a látogatók elé.

a kiállítást augusztus 26-ig hétköznaponként 9-től 18 óráig, szombaton 13 óráig tartják nyitva. /mti/

11.30/ny

...-
-15-

Tólb25

bb 21. a pápai matuzsálem 104. születésnapja

vid/ok/ká/ny -cz

1970. augusztus 18.

az ország egyik legidősebb embere, pénzes géza 104. születésnapját ünnepelte kedden pápán. az idős ember, aki életéből kilenc évtizedet munkával töltött, viszonylag még ma is jó egészségnek örvend.

pápán néhány esztendeje szinte városi ünnepségnek számít az idős ember köszöntése. ez év január 1-én, a népszámlálásnál talán az országban is legelsőként jegyezték fel az 1866. augusztus 19-én született idős ember statisztikai adatait. a városi tanács és a hazafias népfront képviselői minden név- és születésnapján a város lakosságának nevében hivatalosan is köszöntik pénzes gézát, és ajándékokkal kedveskednek neki. az idei születésnap ünnepséget - tekintettel az alkotmány ünnepére és a megyei szövetkezeti napra - egy nappal korábban tartották meg. csaknem valamennyi társadalmi szervezet, vállalat és hivatal elküldte ajándékait a 104 éves pénzes gézának, akinek a lakosság nevében küldöttség is gratulált.

a matuzsálemet születésnapján hat gyermeke, tizenkét unokája és husz dedunokája is köszöntötte. /mti/

--

bb 22. a hanoi szerszámgépgyár küldöttsége budapestben

k ol/ot/ny ie -cz

1970. augusztus 18.

tran dieu szakszervezeti titkár vezetésével budapestre érkezett a hanoi szerszámgépgyár 5 tagú delegációja, amely a csepeli művek vendégeként három hetet tölt hazánkban. a küldöttség részt vesz a csepeli szerszámgépgyárban az alkotmány napi ünnepségen, majd meglátogatja dunaujvárost, a balaton vidékét és miskolcot is.

a küldöttség a csepeliek múltévi vdk-beli látogatását viszonyozza. /mti/

--

-16-

11.38/ny 1513²⁵

bb. 23. kilencszáz vagonos fémsiló épült szentesen

vid/e ká cz

1970. augusztus 18.

a csongrád megyei gabonafelvásárló és feldolgozó vállalat szentesen az erőtakarmánygyár telepén új típusú terménytárolót építtetett. az acélszerkezetekből összeállított 900 vagonos fémsiló a legkorszerűbb megoldással készült, feltöltése, az áru mozgatása és kiszállítása automata berendezésekkel történik. az új terménytároló az erőtakarmánygyár üzemeltetéséhez szükséges anyagok fogadására, tárolására szolgál. /mti/

--

bb. 24. a tavalyinál kevesebb a zöldség és a gyümölcs a piacokon és az üzletekben

1 ol/tr/e cz

1970. augusztus 18.

az év eddigi felvásárlásairól készült számvetés a zöldség- gyümölcs kereskedelmi egyesülésben. az idén augusztus 10-ig 21 000 vagon árut vásároltak fel, 11 százalékkal kevesebbet, mint az elmúlt esztendő hasonló időszakában. a lemaradás szinte kizárólag a zöldségfélékben mutatkozik.

paradicsomból például a múlt évi mennyiségnek csak 62, a vegyes zöldségnek pedig alig 70 százalékát vásárolták fel. az idei szeszélyes időjárás, a lassú beérés okozta elmaradások miatt kedvezőtlenül alakult a kajszibarack felvásárlása és őszibarackból is kevesebb érkezett az üzletekbe, piacokra, mint tavaly.

nagyon egyenetlen volt a görögdinnye felhozatal és az áru minősége is. ez az árakban is tükröződik, a dinnye még mindig drágább, mint tavaly, bár hétfőn már az előző heti öt forinttal szemben 3,60-ért adták kilóját budapestben.

az idén korán indult meg a csemegeeszőlő felvásárlása. jelenleg a tavalyihoz hasonló árszinten, 8 forintért kerül forgalomba.

elmondották az egyesülésben azt is, hogy a jelentősi, igen kritikus helyzetben a termelők - a tsz-ek tagjai, az állami gazdaságok dolgozói - messzemenően eleget tettek a kereskedelem igényeinek, esőben, sárban szedték fel a termést és mindent elkövettek azért, hogy az áruellátásban ne legyen fennakadás. /folyt.köv./

12.38/e

- 17 -

151100

bb. 23. /a tavalyinál...folyt./e

a következő időszakban a helyzet javulására számítanak. az őszi burgonya termése például - az előzetes becslések szerint - a tavalyihoz hasonlóan ígérkezik. megnyugtatónak látszik az őszi-téli tárolás is. téli almából a tavalyinál kissé több termésre van kilátás, ez azonban nem befolyásolja a lakosság áruellátását. vöröshagymából és fokhagymából is előreláthatóan fedezni fogja az árualap az igényeket. az őszi zöltség- és gyökérfélések jól fejlődnek, számukra a jelenlegi váltakozó csapadékos és meleg időjárás kedvező fejlődési lehetőségeket biztosít. a rossz felhozatal miatt a zöltségfélék és a gyümölcsök eddig általában drágábbak volt, mint tavaly ilyenkor. néhány gyümölcs azonban, mint például a szőlő olcsóbban kapható, mint tavaly augusztusban. /mti/

...

bb. 25. időjárásjelentés

sz/e

1970. augusztus 18.

a meteorológiai intézet jelenté augusztus 18-án, kedden 13.00 órakor:

száraz idő

nyugat- és közép-európa nagy részén az időjárást a változékonyság jellemzi. ennek oka, hogy az óceán felől érkező légtömegek nagy sebességgel áramlanak európa középső részei fölé. átvonulásukat szélvélőkülés, eső, zivatar jelzi. hétfőn ismét hűvös levegő vonult át a kárpát-medencén, de kedden délelőtt már a magasabb szintekben jelentős kiszáradás figyelhető meg, így átmenetileg szárazabb lesz hazánk időjárása.

hazánkban hétfőn reggel az északnyugati megyékben erősen felhős, borult idő volt. a felhőzet napközben az ország egész területére áttért. a csapadékeloszlás szeszélyes képet mutat. sokfelé esett 10 milliméternél több eső, de voltak olyan részek is az országban, ahol a felhőszakadás jelentős mennyiségű csapadékot adott. 50 milliméternél nagyobb csapadékot jelentett: nagybátony 54, romhány 56, mátrafüred 57, szolnok 65, rákóczi falva /szolnok megye/ 68, gyöngyös 77, kislőr 96 és bárányos /komárom megye/ 100 millimétert.

/folyt.köv./
13.15/e

Tólkó

- 18 -

bb. 25. /időjárás...folyt./e

az egész nap erősen felhős borult északnyugati megyékben a nappali felmelegedés 21-25, a még részben napos többi részeken 26-29 fok volt. kedd hajnalra északnyugaton 8-12, délkeleten 13-17, fokig hűlt le a levegő. kedd délelőtt az északkeleti részek kivételével derült idő volt. kisebb esőt már csak Debrecen/ és nyíregyháza térségéből jelentettek. 11 órakor 20 foknál magasabb hőmérséklet az országban nem volt.

budapesten hétfőn a hőmérséklet napi középértéke 21.7 fok volt, 1,0 fokkal magasabb, mint a sokévi átlag.

ma 12 órakor budapesten a hőmérséklet 20 fok, a tengerszintre átszámított légnyomás 760 milliméter, mérsékelten emelkedik.

várható időjárás szerda estig:

északkeleten is csökkenő felhőzet, máshol kevés nappali felhőképződés. a keleti megyékben egy-két helyen ma még kevés eső. az élénk északnyugati szél éjszakára mérséklődik, szerdán napközben mérsékelt, változó irányú szél. az évszakhoz képest hűvös idő.

várható legalacsonyabb éjszakai hőmérséklet 7-12, legmagasabb nappali hőmérséklet szerdán: 20-25 fok között.

a duna vízállása budapestnél 643 centiméter. /mti/

...

bb. 26. kistéleki szövetkezeti napok

vid/e sz

1970. augusztus 18.

a csongrád megyei kistélek községben kedden kezdődtek az alkotmány ünnepét köszöntő hagyományos szövetkezeti napok. a központi iskolában az ifész és a termelőszövetkezetek iparcikk és mezőgazdasági terménykiállítás rendeztek. utána a helyi szocialista brigádok vezetői ültek össze tanácskozássra a párt- és nagytermében. szerdán a tsz-asszonyok találkozási és különböző sportrendezvényekre kerül sor.

/folyt.köv./

13.15/e

Tólkó

- 19 -

o

bb. 26. /kisteleki...folyt./e

A szövetkezeti napok színes programmal, augusztus 20-án zárulnak, ekkor tartják az arató felvonulást, s a menetben egymást követik majd a régi aratást jelképező kézi kaszások és a mai korszerű betakarító gépek. nagygyűlésen szegik meg az új gabona lisztjéből sült kenyert és este aratási bálalattal érnek véget az ünnepek. /mti/

---

bb 27. arany gyűrű a törzsgárda tagjainak

vid/kz/ny hgy

1970. augusztus 18.

Bonszóséges ünnepség zajlott le kedden délelőtt a győri Sopron megyei mezőgazdasági gépjavitó vállalatnál. Czeller Béla igazgató a vállalat 23 dolgozójának vállalati emblémával díszített arany gyűrűt és kétezer forint jutalmat adott át. A kitüntetett dolgozók 20 éve, - tehát a gépállomások megalkulásától kezdve - megszakítás nélkül dolgoznak a vállalatnál.

A hivatalos ünnepség után az egybegyűltek fehér asztalnál elevezték fel azt a hősi időszakot, amikor még nehéz körülmények között, a fedetlen traktorokon, az időjárás minden viszontagságának kitéve végezték munkájukat. /mti/

---

bb. 30. a mezőgazdasági tsz-ek is támogathatják tagjaik és alkalmazottaik lakásépítését

1 sl/fné/e le hgy

1970. augusztus 18.

A magyar közlöny keddi száma közli a pénzügyminiszter és más illetékes miniszterek együttes rendeletét, amely a mezőgazdasági termelőszövetkezetek, halászati tsz-ek, mezőgazdasági szakszövetkezetek és ezek társulásai számára is lehetővé teszi, hogy támogassák tagjaik és alkalmazottak lakásépítését. A dolgozók lakásépítésének támogatásáról szóló jogszabályok eddig csak a nyereségadózában résztvevő szervekre, tehát gyakorlatilag a vállalatokra és ktsz-ekre terjedtek ki. az új rendelet kimondja, hogy a termelőszövetkezetek a zárszámadási eredményelszámolásakor lakásépítési alapot képezhetnek tagjaik és munkaszerződéssel alkalmazott dolgozók lakásépítésének támogatására, az ilyen alap képzése azonban a tsz mérlegében veszteséget, vagy a többi alapoknál hiányt nem idézhet elő. a termelőszövetkezetek közgyűlésének kell jóváhagynia a lakásépítési alap felhasználásának irányelveit.

a rendeletet a folyamatban lévő lakásépítkezésekre még nem lehet alkalmazni. /mti/

14. 15/e

- 20 -

bb 28. somogy megye negyedik ötéves pénzügyi tervjavaslatáról tárgyalt a megyei tanács vé. ülésén

vid/ká/ny hgy

1970. augusztus 18.

Somogy megye költségvetési intézményeinek és szerveinek 1971-1975 évi pénzügyi tervjavaslatáról tárgyalt keddi ülésén kaposvárott a somogy megyei tanács végrehajtó bizottsága. az előterjesztésből kitűnik, hogy a megye összes kiadási előirányzata egy milliárd 400 millió forinttal haladja meg a harmadik ötéves terv időszakának előirányzatát. a negyedik ötéves terv időszakában összesen négy milliárd 286 millió forintot használnának fel. ebből az összegből a szociális és egészségügyi ágazat több mint egy milliárd 340 millió forinttal részesedne. a tervezésnél az egészségügyi ellátás korszerűsítésére törekedtek, s növelni kívánják a szociális segélyek mértékét. kulturális célokra 393 millió 607 ezer forinttal többet szánnak, mint a harmadik ötéves terv ideje alatt. kaposvárott új, 16 osztályos gépipari szakközépiskola építését tervezik.

A kommunális ellátásnál kiemelten kezelik a balatonparti községeket. megállapította a végrehajtó bizottság, hogy a belső és az ipartelepítéssel összefüggő területek kommunális ellátásának javítására a megyei erőforrások kevésnek bizonyulnak. a folyamatban lévő rekonstrukciók meggyorsítása, az elavult, rendkívül elhasznált intezményhálózat állapota további felújítási alapkiegészítést tesz indokolttá.

A végrehajtó bizottság a negyedik ötéves terv pénzügyi tervjavaslatát elfogadta, s azt a pénzügyminisztériumhoz felterjeszti jóváhagyás végett. /mti/

---

bb 29. lakóházakat öntött el, tüzet okozott a hétfő éjszakai viharos eső szolnok megyében

vid/kz/ny hgy

1970. augusztus 18.

az utóbbi évtizedben nem fordult elő szolnok megyében olyan esőzés, mint amilyen hétfőről keddre virradó éjjel volt. a meteorológiai intézet szolnoki szinoptikai állomásának mérése szerint néhány óra alatt 64.7 milliméter csapadék hullott a megyeszékhelyre. a rendkívüli esőzés a sűrű villámlással és mennydörgéssel kísért zivatar károkat okozott a megyei kórház környékén, szolnok belterületén, a pincék megteltek vízzel, sőt a mélyebben fekvő részeken a lakóházakba is behatolt a víz.

/folyt köv/
14.20/ny

Tólsó

-21-

9

bb 29. / Lakóházakat .....folyt/ny

A tűzoltók még kedd délelőtt is dolgoztak az előtört alagsorok, lakások víztelenítésén. a lakóházakon kívül több közület, köztük a megyei tanács, a vízügyi igazgatóság, a kóspátrai irodaház alagsorát is elborította a víz. szolnokon főként ökoszisztémiklóson és karcag környékén zavarok voltak a távbeszélő szolgálatban is.

A gyakori villámcsapások a megye egyes pontjain az áramszolgáltatásban okoztak kieséseket. karcagon a május 1. termelészövetkezet lucernakazlába csapott be a villám. a tűzoltóság a helyszínre vonult, de a viharos erejű szélben gyorsan terjedtek a lángok. a keletkezett kár jelentős. a közép-tiszavidéki vízügyi igazgatóság kedd déli tájékoztatása szerint karcagon és környékén, valamint a járságban belvizek keletkeztek. a víz azonban gravitációs úton lefolyik a vízgyűjtőkbe miután a tiszta és más vízgyűjtők vízállása alacsony és úrások a belvízlevezető csatornák is. a keletkezett belvizek egyrésze a nyitott zsilipeken át a tározókba kerül.

szolnok megyében egyébként augusztusban rekordmennyiségű - 114.5 milliméter - csapadék hullott. január 1-től augusztus 18-ig pedig 533 milliméter csapadékot jeleztek a meteorológiai jelzőállomások műszerei. ez azt jelenti, hogy az általános évi csapadékmennyiség már augusztus közepéig lehullott. /mti/

bb 31. egy évvel a tervezett határideő előtt: alumíniumgyárat avattak tiszafüreden

vid/kz/ny hgy

1970. augusztus 18.

tiszafüreden kedden ünnepélyesen felavatták az alumíniumgyárat új gyáregységét, a község második ipari üzemét. a korszerű létesítményt asztalos **Lojós** kohó- és gépipari miniszterhelyettes adta át a tiszamenti településnek. az avatásnál jelen volt csáki István a megyei pártbizottság első titkára és fodor Mihály a megyei tanács vb elnöke is. az ötven millió forintos beruházási költséggel kialakított üzem eredeti átadási határideje 1971 vége volt. a gyár azonban a szolnok megyei állami építőipari vállalattal kötött szocialista szerződés alapján előrehozta az üzembehelyezés határidejét. a gyárban ebben az évben mintegy tíz millió, jövőre negyven millió, 1972-ben pedig már nyolcvan millió forint értékű különböző típusú alumíniumedényt készít részben hazai szükségletre, részben exportra. ezen kívül ugynevezett fémcsomagoló eszközök, illetve épületgépészeti elemek gyártására is berendezkedtek. /mti/

14.30/ny

Tb 1500

-22-

mbb 32. huszonnégy millió forintot fizetett a biztosító a jégkárt szenvedett baranyai gazdaságoknak

vid/ky/bh/hgy

1970. augusztus 18.

Az idei, minden idők egyik legjegesebb nyara volt baranyában. mint ismeretes: ez az ország leginkább jégveszélyes körzete. nem mulik el év legalább féltucat pusztító jégverés nélkül. az idén azonban az átlagosnál is több kár érte a vidék gazdaságait. a legutóbbi kettős - augusztus 9-1 és 10-1 - jégverés huszonegy mezőgazdasági üzemben pusztított. a gabona zöme, szerencsére már a magtárakban volt, de még így is hat és fél ezer holdat tett tönkre a természeti csapás: főleg szőlőket, gyümölcsösöket és kertészeteket. a legsúlyosabb veszteség a dráva mellékét érte. a drávasztárai dráva gyöngye tsz kertészetében - többek között - 82 hold paprika és uborka pusztult el. ki is kellett szántani az egészet. csupán e területnek a kárértéke megközelíti a kétmillió forintot. jelentős veszteséget szenvedett a megye három legnagyobb szőlő-, illetve gyümölcsstermelőüzeme: a pécsi, a zengőaljai és a villány-siklósi állami gazdaság is.

baranyában eddig tizenegy jégverés söpört végig a mostani nyáron és a kárt szenvedett terület nagysága meghaladja a hatvan ezer holdat. az állami biztosító szakemberei hónapok óta megfeszített erővel dolgoznak a földeken, hogy lépést tudjanak tartani az újra és újra megismétlődő természeti csapásokkal. a biztosító eddig 24 millió forintot fizetett a jégkárt szenvedett gazdaságoknak és e nagy összeg csaknem fele a megye legtermékenyebb vidékére - a mohácsi járásra - jut. /mti/

bb 33. eredményhirdetés a nagykanizsa városközpont tervezésére kiírt tervpályázaton

gk/ie/bh/hgy

1970. augusztus 18.

most értékelték a nagykanizsa városközpontjának megtervezésére áprilisban kiírt tervpályázatot. a bíráló bizottság megállapította, hogy az igen sokrétű követelményeknek minden részletmegoldásban a beérkezett 21 pályamű közül egy sem tudott kiemelkedő színvonalon eleget tenni. a bíráló bizottság ezért úgy döntött, hogy első díjat nem ad ki.

a díjazott és megvásárolt pályaművek azonban összességükben csaknem minden témára vonatkozóan számos értékes, hasznosítható javaslatot tartalmaznak és nagymértékben hozzájárulhatnak a részletes rendezési terv magas színvonalu megoldásához. a feladat bonyolultságát és a felszínre hozott értékes javaslatokat és gondolatokat tekintve a pályázat tehát eredményes volt, ezért a díjazásra rendelkezésre álló 300 000 forintot maradéktalanul kifizették. a 60 000 forintos második díjat molnár attila, zoltai István és kálnoki kis sándor pályaműve nyerte el. 50 000 forint értékű harmadik díjban öt alkotó kollektíva részesült, ezen kívül három pályaművet megvásároltak. /mti/

15.30 bh

- 23 -

Nf 1600

bb 34. új fotószaküzlet a baross téren

k ol/mné ie kcs hgy

1970. augusztus 18.

az utazóközönség érdeklődésére is számítva a keleti pályaudvar szomszédságában, a baross tér 6. szám alatt nyitotta meg kedden új üzletét a fotó-optika kisipari szövetkezet. az új létesítmény korszerű műtermet, laboratóriumot és javítóműhelyt foglal magában. az üzletben nemcsak fekete-fehér és színes amatőr-műveik kidolgozását vállalják, hanem fényképezőgépek gyorsjavítását is, amit esetleg meg is várhat a megrendelő. az üzlet fő profilja a portré- és igazolványkép, - főként az utazóközönség szolgáltatásában, akik a helyszínen várhatják meg a fénykép elkészülését. emellett ingyenes szaktanácsot is adnak a fényképezőgépek kezeléséhez, a fotózáshoz. a színes forte-filmeket díjtalanul hívják elő és az eddigieknél lényegesen olcsóbban vállalják kidolgozásukat./mti/

--

bb 35. sziktalaj-javítási bemutató szarvason

vid/kz/mné ká kcs hgy

1970. augusztus 18.

szarvason, - ahol csaknem 200 évvel ezelőtt tessedik sámuel meghonosította a digózásos talajjavítási módszert - kedden sziktalaj-javítási bemutatót rendeztek. hazánk minden tájáról csaknem 200 tudományos kutató, mezőgazdasági szakember érkezett ez alkalomból szarvasra a tiszántúli talajjavító és talajvédelmi vállalatához. a vendégek tájékoztatására hegedüs Lajos főmérnök többek között elmondotta, hogy a vállalat békés, csongrád, szolnok, hajdu és szabolcs-szatmár megye területén évente mintegy százmillió forint értékű munkát végez. az említett tiszántúli megyékben összesen két és félmillió hold föld vár javításra, s eddig csaknem 700 ezer holdon tették termővé a talajt. a költségek 2-3 év alatt megtérülnek.

a vendégek előtt a szarvasi bem és táncsics termelőszövetkezet határában bemutatták az új típusú altalajlazító gépet, amely a tömör talaj szerkezetének javítására szolgál./mti/

-.

bb 36. átadták a z első két komplett családi házat az árviz-sújtotta szatmárban

vid/kz kcs hgy

1970. augusztus 18.

a szamosközi árvizsújtotta területen kedden átadták az első két teljesen megépített családi házat. az egyik nagyaron, sipos Mihály tizgyermekes családjának adott újra otthon. a népes családon a százhalombattai kőolajipari vállalat dolgozói segítettek. saját brigádjukkal és jelentős anyagi hozzájárulással építették fel a nagy család kétszobás, összkomfortos otthonát. a másik házmajtison a munkaképtelen nagy zsigmond hátagu családja költözött be. az ő házukat a pest megyei vegyi és divatcikkipari vállalat dolgozói építették fel egy hónap alatt.

/folyt.köv./

15.35/kcs

NA 1605

-24-

bb 36./átadták az első....folyt./ kcs

szatmárban az árviz utáni ujjaépítés során eddig 194 családi házat adtak át a károsultaknak, de ezek közül 192-ben csak egy szobáját tették lakhatóvá. az építők továbbra is arra törekcszenek, hogy a szatmári tájon felépítésre kerülő több mint ötezer családi háznak legalább egy szobája legyen alkalmas beköltözésre. ezt indokolja az építőipari kapacitáshiány. azonban több mint félszázra tehető azoknak az új családi házaknak a száma, amelyeket vállalatok, üzemek saját brigádjaikkal építenek és teljesen készen minden felszereléssel és berendezéssel ellátva adják át a tulajdonosoknak./mti/

--

bb 37. új épületet kapnak a szegedi tudományegyetem biológiai intézetei

vid/ká kcs hgy

1970. augusztus 18.

mintegy 150 millió forintos költséggel új-szegeden épül fel a józsef attila tudományegyetem új épülettömbje - jelentette be dr. Márta Ferenc, az intézmény rektora, a kedden tartott sajtótájékoztatón. a kormány határozata értelmében szegeden központosítják a hazai biológus kutatást és képzést. - az óta készülő új biológiai kutató központjának első épületeiben már jövőre megkezdődik a tudományos munka. ettől az intézménytől nem messze kapnak majd helyet a tudományegyetem alaputatást és oktatást folytató tanszékei. az épület alapkövét szerdán, ünnepélyesen helyezik el. az első épületszárnyat a tervek szerint 1973-ban adják át rendeltetésének, s ehhez folyamatosan még két hasonló tömböt építenek. a józsef attila tudományegyetem kilenc biológiai tanszéke kap majd helyet az építészetileg is különleges létesítményben. az épület nagyobb részét az oktatói és a hallgatói laboratóriumok foglalják el. a nagyértékű műszereket, könyvtárat központosítottan helyezik el, hogy azokat minden tanszék használhassa. díszpark, növényház, mintakertészet, ismeretterjesztést szolgáló természettudományi muzeum is épül./mti/

--

15.45/-kcs

NA 1610

-25-

bb. 38. a magyar államfő afrikai látogatásai elé

1/fe/rj zs hgy

1970. augusztus 18.

mint jelentettük, Losonczi pál, az elnöki tanács elnöke augusztus 21-31.-e között hivatalos baráti látogatást tesz a szudáni demokratikus köztársaságban, a tanzániai egyesült köztársaságban, illetve az egyesült arab köztársaságban. ezúttal első ízben látogat magyar államfő az említett országokba - eleget téve szudán, tanzánia és az eak államfői meghívásának. az elnöki tanács elnökének útja jól demonstrálja hazánk bővülő, erősödő kapcsolatait a gyarmati iga alól felszabadult, történelmük új útjait járó, a reakcióval és a nemzetközi imperializmussal szembe forduló afrikai köztársaságokkal.

a szudáni demokratikus köztársaság - amelynek kiterjedése 2,5 millió négyzetkilométer, lakóinak száma pedig 14 millió - és a szocialista országok között fokozatosan épülnek ki a gazdasági- és kulturális kapcsolatok. a tavaly hazánkban járt gazdasági- és kereskedelemügyi miniszter magyar kollegáival áttekintette a két ország gazdasági és kereskedelmi kapcsolatait, az együttműködés perspektíváit és az ezekből eredő lehetőségeket. az 1970-71-es évekre szóló magyar-szudáni kulturális munkatervet ez év márciusában khartoumban írták alá. gaafar mohamed nimeri államfő, a szudáni demokratikus köztársaság forradalmi parancsnoki tanácsának elnöke pedig ez év június 22 és 25 között járt hazánkban. /ezt a baráti látogatást viszonozza most Losonczi pál./ a júniusi találkozóról budapesten kiadott közös közlemény hangsúlyozottan mutatott rá, hogy nimeri elnök látogatása erősítette a két állam baráti kapcsolatait, a két ország népeinek kölcsönös megismerését és együttműködését. bizonyos, hogy e kapcsolatokat Losonczi pál szudáni útja még szorosabbra fűzi majd.

az afrikai látogatás második állomása Tanganyika és zanzibár fuziójából, a brit nemzetközösség tagjaként létrejött tanzániai egyesült köztársaság /területe tizszer akkora, mint magyarországé, de lakóinak száma alig haladja meg a tízmilliót./ a tanzániai egyesült köztársaság elnöke, dr. julius nyerere 1969. október 13-15. között tett hivatalos látogatást magyarországon. nyerere elnök magyarországi tartózkodása során - mint az akkor kiadott közös közlemény rámutatott - a kölcsönös megértés és bizalom légkörében folytatott véleménycserét magyar államférfiakkal a két ország közötti kapcsolatok továbbfejlesztéséről és a legfontosabb nemzetközi kérdésekről. a tárgyalásokon megelégedéssel állapították meg, hogy a két állam kapcsolatai a legutóbbi években örvendetesen fejlődtek. a tanzániába irányuló magyar export az 1963 évi 1,8 millió devizaforintról, az 1969-es évben 8,4 millió devizaforint értékű árura emelkedett. az 1966-ban kötött kulturális és tudományos egyezmény, valamint az 1968. júniusában aláírt és évenként megújításra kerülő munkaterv alapján tanzániai fiatalok tanulnak egyetemünkön, s gyümölcsöző együttműködés alakult ki a mezőgazdasági tudományok művelői között.

/folyt.köv./
16.00 rj

- 26 -

MF 1620

bb. 38. / a magyar államfő... 1. folyt./rj

a tanzániai egyesült köztársaság haladó szellemű, anti-imperialista politikája jó alapot ad az államközi kapcsolatok további fejlesztéséhez, amelyhez bizonyára hozzájárul Losonczi pál látogatása is.

az utazás harmadik rendkívül fontos állomása a 39 millió lakosú egyesült arab köztársaság, az az ország, amely - a világ haladó erőire támaszkodva - vezető szerepet játszik az izraeli agresszorok területrelő céljainak meggyújtásában, s éppen a legutóbbi napokban jelentős lépéseket tett a nemzetközi békét fenyegető közel-keleti kérdés politikai rendezéséért.

Magyarország és az eak kétoldalú kapcsolatait csaknem valamennyi lényeges területen egyezmények szabályozzák. a magyar ipar és elsősorban a gépipar az eak-ban fontos felvevő-piacra talált. ugyanakkor az eak-ból elégítjük ki gyapotszükségletünk jelentős részét. az ez év januárjában aláírt éves árucseraforgalmi jegyzőkönyv a kereskedelmi forgalom mintegy 10-12 százalékos emelését irányozza elő az előző évihez viszonyítva. a kulturális együttműködésben kiemelt helyet foglal el az aspiráns-képesítés. az elmúlt években gyakran került sor magas állami tisztséget viselő közéleti személyiségek kölcsönös látogatására, a két ország társadalmi szervezetei küldöttségeinek tanulmányutjaira.

a magyar közvélemény őszinte érdeklődéssel és nagy figyelemmel kíséri az elnöki tanács elnökének baráti látogatásait a földrajzilag távoli, de a célokat illetően hozzánk közelálló afrikai országokban. /mti/

bb. 39. megnyílt a szot felszabadulási képzőművészeti pályázatának kiállítása

t/fe/rj !; hgy

1970. augusztus 18.

Kedden a nemzeti galériában megnyílt a szot képző és iparművészeti pályázatának anyagából válogatott kiállítás. a pályázatot - mint ismeretes - hazánk felszabadulásának negyedszázados évfordulója tiszteletére írták ki. a tárlat a beérkezett mintegy ezer alkotás közül 300 festményt, szobrot, grafikát, temperát és iparművészeti művet mutat be. a kiállítást, a művészbarátok népes taborának jelenlétében, virizslai gyula, a szot titkára nyitotta meg. az érdeklődők szeptember 20-ig tekinthetik meg a 9 teremben elhelyezett tárlat anyagát. /mti/

16.05 rj

MF 1630

- 27 -

bb 40. felhőszakadás heves megyében

vid kz bh hgy

1970. augusztus 18.

a kedden virradó éjjel rövid időn belül immár harmadszor volt hatalmas felhőszakadás heves megyében. a viharos esőzés egribaktán, verpeléten és ostoroson károkat is okozott. egerben a vízbetörések tették próbára a tűzoltókat. kilenc esetben kellett kivonulniuk teljes felszereléssel műszaki mentésre. kedden délelőtt még mindig két méter magasságban állt a víz a á felhőzetű cementlapgyártó üzemben. ostoroson több lakóépületet veszélyeztetett a lezuduló csapadék. az egri termelészövetkezetekben nemcsak a vihar, de a víz által sodort nagyobb köögörgetegek is kárt okoztak a szőlőkben. egerben 43 milliméternyi csapadék hullott le. időarányosan ez minden korábbi csapadékmennyiséget felülmúl. egyébként eddig az idén egerre és környékére több mint hatszáz milliméter csapadék esett./mt1/

bb 41. javult a tanácsi vállalatok gazdálkodása - ülést tartott a vas megyei tanács vb

vid kz bh hgy

1970. augusztus 18.

a tanácsi gazdálkodás első félévi fejlődését vitatta meg keddi ülésén szombathelyen, a vas megyei tanács végrehajtó bizottsága. az ülésen többek között megállapították: a tanácsi vállalatok gazdálkodásában javulás mutatkozik, s ezt a reform hatásának és a jobb szervező munkának lehet tulajdonítani.

a megye lakosságának főbb forrásokból származó pénzbevételét - a magyar nemzeti bank adatai szerint - ez év első felében 7,4 százalékkal, 115,7 millió forinttal volt magasabb, mint az előző év első felében. a lakosság 1970 első negyedében pénzbevételének 66,1 százalékát, a második negyedévben 87,6 százalékát fordította áruvásárlásokra. jelentős mértékben fejlődött a helyi ipar, javult a termékek minősége s az ipari-javító szolgáltatás. elkészült a sárvári, s befejezés előtt áll a szentgotthárdi szolgáltatóház, valamint a szombathelyi autószerelviz építése. uk sütőüzemeket, abc áruházakat adtak át rendeltetésének, s megkezdődött a claudius szálló építése is.

az év első felében 402 lakás készült el a megyeszékhelyen. folyamatban van a gyöngyösfalui, az ujerinti, a rábamenti vízmű, s megkezdődött a büki fedett gyógyfürdő építése. tovább javult az egészségügyi ellátás is. szombathelyen befejezéshez közeledik a több mint 200 ágyas elmeosztály és megkezdődött a 154 ágyas belgyógyászati blokk építése. az óvodai ellátás javítására 3 új óvoda megnyílt. felsőcsatáron, táplánszentkereszten és győrváron általános iskolák épülnek. még ebben az évben átadják a megyeszékhelyen az új megyei könyvtár épületét. megkezdik a 600 férőhelyes filmszínház és hangversenyterem építését. elismeréssel összegezte a vb, hogy a megye fejlődését a lakosság az év első felében 16,9 millió forint értékű társadalmi munkával segítette. megállapították, hogy a tanácsi gazdaság dinamikusan fejlődik, s határozatokat hoztak a munka további javítására./mt1/

- 28 -

16.10 bh

bb 42. megnyílt a székesfehérvári istván király-émlékiállítás

vid kz bh hgy

1970. augusztus 18.

kiemelkedő kulturális esemény színhelye volt kedden délelőtt a székesfehérvári istván király múzeum: molnár jános művelődésügyi miniszterhelyettes ünnepélyesen megnyitotta az államalapító i. istván király születésének ezeréves évfordulója alkalmából rendezett emlékkiállítást.

ünnepi beszédében a miniszterhelyettes hangsúlyozta, hogy istván király születésének ezeréves évfordulója népünk több-ezeréves történelmének jelentős állomása. tulajdonképpen modern korunk kezdetét egy máig is példaképül állitható államfelet, az ezer év előtti kor haladó emberét ünnepelhetjük első királyunkban. székesfehérvár, a mai, szocializmust építő fejlett ipari város, - a magyar törzsek és géza fejedelem nagyvárosa, i. istván király és a többi uralkodó koronázási városa - kegyelettel és tisztelettel emlékezik ezekben a napokban az első magyar királyra.

a kedden délelőtt megnyitott kiállításon sok dokumentum, kép, szobor reprezentálja i. istván munkásságát és korát. az istván király múzeum folyósóján, - a bejárattal szemben, hatalmas méretű gobelin faliképen, pekáry istván, országépítő, című alkotásában, a feljárati lépcsőknél pedig ferenczy noémi, istván király, gobelinjében gyönyörködhetnek a látogatók. a kiállító terem gazdag anyagát az ország tizennyolc múzeumának gyűjteményéből rendezték be. a főhelyen, a terem közepén, a koronázási ékszerek másolatát, a koronát, a jogart és az országalmát állították ki. üvegüveg alatt látható i. istván sárkánydiszes, elefántcsontmarkolatú diszkardja, amelynek acélpengéjét skandináviában készítették. a diszes kardot a csehszlovák szocialista köztársaságban őrzik, onnan kölcsönözték a kiállítás idejére a székesfehérváriaknak. megcsodálhatja a kiállítás közönsége a nagyszentmiklósi gazdag aranyelet másolatát, amelynek eredetije a bécsi kunsthistorisches museumban található. fényképeken mutatják be a koronázási palástot, s több i. istvánt ábrázoló miseruhát. nagy érdeklődéssel tanulmányozta a kiállítás közönsége a képes krónika másolatát, istván király törvénykönyvének másolatát, az ernst ködödex, valamint ii. andrás, iv. béla és i. lászló királyok különböző okleveleinek korabeli másolatait.

kiállították a zalavári apátság alapítólevelének xii. században készült másolatát, a pécsváradai monostor 1915-ben kelt birtokösszeírási levelének másolatát, s még több értékes dokumentumot.

/folyt. köv./
16.20 bh

- 29 -

MF 1695

bb 42. / megnyitott a ... folyt./ bh

megtekinthette a közönség az 1. István király csatáját ábrázoló rajzokat, valamint a nagy királyról elkészült szobrok, képek másolatait.

a gazdag kiállítást nagy emese, a magyar nemzeti múzeum munkatársa és dr. Kralovánszky alán, a fejér megyei múzeumok tudományos titkára rendezte. a tárlatot szeptember 27-ig tekintnethet meg a közönség./mti/

..-

bb 43. 400 új élelmiszeripari termék - élelmiszeripari tanácskozás a 75 éves sárvári cukorgyárban

vid ká bh hgy

1970. augusztus 18.

négyszáz új élelmiszeripari termék jelent meg a közelmúltban a hazai piacon - közölték a vas megyei élelmiszertermelő és feldolgozó üzemek keddi sárvári tanácskozásán, amelyet a sárvári cukorgyár háromnegyed évszázados fennállása alkalmából rendeztek. az élelmiszeripar e szép sikerében számottevő része van vas megyének, amely az ország egyik legjelentősebb hus, baromfi, tej és tejtermék termelő vidéke.

dr. vajda ödön, a magyar élelmiszeripari tudományos egyesület tagja elmondta: a hazai fogyasztás több mint a felét az élelmiszeripar adja. az ágazat 38 kutatóintézettel rendelkezik, s ezekben másfél ezer kutató tevékenykedik a még jobb hazai ellátásért és az export javításáért.

dr. belák sándor professzor, a keszthelyi agrártudományi főiskola rektora az élelmiszeripari és mezőgazdasági üzemek közötti kapcsolatok időszerű kérdéseiről, a szerződéses termeltetésről tartott előadást. hangsúlyozta: egyenrangú szocialista partnerségi viszonyt kell kialakítani a termelő mezőgazdasági és a feldolgozó élelmiszeripari üzemek között. ezt a magyar élelmiszeripar mind a 14 iparágában meg kell valósítani.

a korreferátumokban és a vitában sok szó esett a termelő és feldolgozó üzemek együttműködéséről. elmondották - többek között - hogy a sárvári állami gazdaság és a vas megyei gabona-felvásárló és feldolgozó vállalat között kooperáció jött létre a sertéshústermelés növelése érdekében. a feldolgozó vállalat anyagilag segíti - természetesen megfelelő részvétel fejében - a gazdaság sertéstenyésztését célzó beruházásait./mti/

..-

- 30 -

16.25 bh

a

MF 16⁵⁰

bb 44. Ülést tartott a postások szakszervezetének központi vezetősége

tud/ki/ny kcs hgy

1970. augusztus 18.

az anyagi érdekeltség érvényesüléséről, a szakszervezeti választások előkészületeiről tárgyalt kedden délelőtt a szakszervezet székházában a postások szakszervezetének központi vezetősége.

besenyei miklós főtitkár beszámolójában egyebek között elmondta, hogy az idén valamennyi postaszerv megkapta és felhasználta a 3 százalékos bérfejlesztést szolgáló összeget. a postások eddigi eredményes munkája nyomán lehetséges, hogy egy-két területen bizonyos munkakörökben a közeljövőben növeljék a béreket. az elmúlt napokban a posta járműtelep gépkocsivezetői, szakmunkásai mintegy 2 millió forint béremelést kaptak. a szakszervezet véleménye szerint a következő időszakban - várhatóan már a jövő hónaptól - a táviró és a helyközi telefonszolgálatnál kerülhet sor béremelésre.

az ülésen a szakszervezet központi vezetősége elismerését fejezte ki azért, hogy a postások helytálltak az árvízvédelemben, s több mint 4 millió forinttal segítették az árvízkarosultakat. a szakszervezet elnöksége és a postavezérigazgatóság a fejlesztési és a részvétel alapról is juttat az árvízkarosultak helyreállítására, ezenkívül anyagi segítséget nyújt 60 árvízkarosult postáscsaládnak.

a központi vezetőség végül megtárgyalta a szakszervezeti szervek újjáválasztásával kapcsolatos tennivalókat, s úgy határozott, hogy a postások szakszervezetének 9. kongresszusát 1971. április 8-9-re hívja össze./mti/

..-

bb 46. huszonöt éves a szabad föld

i gj/zs kcs hgy

1970. augusztus 18.

a parasztság hetilapja, a szabad föld negyedszázaddal ezelőtt, 1945. augusztusában jelent meg először. kezdetben a lap példányszáma 20-30 ezer között mozgott, ma már eléri a 400 ezret. hasábjain a hazai és a külföldi eseményeken, valamint az aktuális mezőgazdasági témákon kívül helyet kapnak a paraszt embereket foglalkoztató legkülönbözőbb témák.

az évfordulóról a szabad föld szerkesztősége 32 oldalas jubileumi számmal emlékezett meg. az ünnepi számban a magyar dolgozó parasztság 25 év alatt elért eredményeit, vívmányait állta gyűlö, az országgyűlés elnöke, a szabad föld első főszerkesztője - méltatja. a „visszapillantó tükör 1945-1970,, című írás felidézti az elmúlt negyedszázad agrárkrónikájának jelentősebb állomásait, valamint a szabad föld hasábjain 10-15-20 évvel ezelőtt megjelent érdekesebb cikkeket./mti/

16.25/kcs

..-
-31-

MF 16⁵¹

bb. 45. városellátó tejüzem épül szombathelyen, vácott, keszthelyen - a tejipar szocialista brigádvezetőinek tanácskozása

t/kf/rj 10 hgy

1970 augusztus 18.

Dr. Solt István, a tejipari tröszt vezérigazgatója elmondotta, hogy az iparág munkájának eredményeit, fogyatékoságait vette számba, a közeljövő és a IV. ötéves terv feladatairól tárgyalt kedden az édosz székházban a tejipar szocialista brigádvezetőinek IV. országos tanácskozása.

Dr. Solt István, a tejipari tröszt vezérigazgatója elmondotta, hogy a tejipari üzemek az idén eddig teljesítették feladatukat, biztosították a lakosság ellátását. fél év alatt 7.8 százalékkal több tehet, 8.7 százalékkal több vajot és 13 százalékkal több tejterméket hoztak forgalomba, mint tavaly azonos időszakban.

A beszámoló összesítette a III. ötéves terv eredményeit is. 1970-ben 42 százalékkal, 360 millió literrel több tejet vásárolnak fel, mint 1965-ben. a belföldi forgalom különféle tejtermékekből 30-50 százalékkal növekedett ez alatt az idő alatt. a tejipar főfeladata a következő években is változatlanul a lakosság mindjobb ellátása. ezen belül tovább kell növelni a termék-választékot, fejleszteni a csomagolást, a feladatok végrehajtásához egyebek között a jelenlegi napi 3.2 millió literrel 4.5 millió literre növelik a tejipar feldolgozó kapacitását. szombathelyen 100 000 literes, vácott, keszthelyen és a balaton déli partján 50 000 literes városellátó tejüzem épül. nyiregyházán 150 000 literes tej- és tejporgyártó létesítmény, csornán 100 000 literes sajtgyár épül. arra törekednek, hogy a mezőgazdasági üzemektől a csúcsgazdaságban is minden tejet zavartalanul átvegyenek. ezért fejlesztik az üzemek és a termelő gazdaságok közötti együttműködést, s elősegítik a mezőgazdasági nagyüzemek feldolgozási tevékenységét is.

A tanácskozáson értékelték a tejipar szocialista brigádmozgalmának fejlődését. az elmúlt időszakban több mint 4 600 fővel 343 brigád teljesítette a követelményeket, jelenleg több mint 5 000 taggal 380 brigád vesz részt a mozgalomban. a szocialista brigádok a kivétel szakmai munka mellett az elmúlt hónapokban résztvettek az árvízkarosultak megsegítésében, a károk pótlásában. az értekezleten további felajánlásokat tettek, hogy a tejipar megfelelően járulhasson hozzá a nemzeti jövedelem növeléséhez.

..

16.40 rj

NF 1700

- 32 -

bb. 47. 220 mesterséges tó az országban - átadták a lázberci víztározót

vid/kz/rj hgy

1970. augusztus 18.

Borsod megyében, a vízben szegény sajtó völgyében épült fel az ország első több víznyerő helyről táplált, központilag irányított vízellátási rendszere. mintegy hatszáz négyzetkilométer kiterjedésű területet - 30 települést - lát el egészséges ivóvízzel. építésére eddig mintegy hatszázmillió forintot költöttek.

A borsodi regionális vízmű egyik legnagyobb létesítménye a Bükk hegység csodálatosan szép táján, a lázberci völgyben, kialakított s mintegy hatmillió köbméter víz tárolására alkalmas mesterséges tó. kedden délben lezajlott avatásán megjelent dégen Imre államtitkár, az országos vízügyi hivatal elnöke, dr. Bodnár Ferenc, a Borsod megyei pártbizottság első titkára, dr. Fekete László, a miskolci városi tanács vb elnöke, valamint az ózdi és a kazincbarcikai járás és város párt, állami és társadalmi vezetői. az új lázberci mesterséges tó gátjánál megtartott ünnepségen dégen Imre államtitkár mondott beszédet. rámutatott, hogy az új mesterséges tó a következő ötéves terv idején, huszonnégy ezer köbméter egészséges, tiszta ivóvizet szolgáltat majd Kazincbarcika és Ózd, valamint a két város melletti település ellátására. egy évtizeddel ezelőtt még csak néhány víztározó volt az országban. ma kétszázhusz mesterséges tavunk van, s ezek kétszázhetvenmillió köbméter vizet gyűjtenek össze.

A távlati tervek szerint, a következő másfél évtizedben, a hazai vízművek megkétszerezik víztermelésüket, növekszik az ipar víz-igénye is. a szükséglet óriási lesz. a tavaszi tiszavölgyi árvíz idején a Balaton hatszoros térfogatának megfelelő, több mint tizenkétmilliárd köbméter víz zúdult Szegedre. tizenöt év múlva az ipar, a mezőgazdaság, a városok és falvak évente ugyanilyen mennyiségű vizet használnak majd fel.

Az ünnepi beszéd után dégen Imre államtitkár átvágta a csaknem kétszázharminc méter hosszú völgyzáró gát szalagját, megtekintette a vízkiviteli művet, majd a vendégek kíséretében hajókirándulást tett a mintegy négy kilométer hosszú mesterséges tavon és utána hosszasan elbeszélgetett a tározó építőivel és tervezőivel. -/mti/

..

16.45 rj

NF 1705

- 33 -

bb 48. fehér Lajos látogatása Borsodban - dr. Dimény Imre mezőgazdasági és élelmezésügyi miniszter felavatta az első folyékony ammónia tárolót
vid kz bh hgy

1970. augusztus 18.
három évvel ezelőtt kezdték meg a folyékony ammónia tároló telep építését az oncai állami gazdaságban. a választás azért esett erre a gazdaságra, mert a folyékony műtrágya használatának itt már hagyományai vannak. az 1950-es években vizmentes ammóniákkal folytattak sikeres kísérleteket. a mintegy tízmillió forintos költséggel épített telep az egyik láncszeme lesz egy komplex műtrágyázást és növényvédelmet szolgáló centrumnak. később szilárd műtrágyát tároló tárházat, talajlaboratóriumot, repülőgépes növényvédő állomást is létesítenek.

az új üzemet kedden délelőtt avatták fel. az ünnepségen megjelent fehér Lajos, az MSZMP politikai bizottságának tagja, a kormány elnökhelyettese, dr. Dimény Imre mezőgazdasági és élelmezésügyi miniszter, dr. Gergely István, a mezőgazdasági és élelmezésügyi miniszter helyettese, Vaskó Mihály a Borsod-Abaúj-Zemplén pártbizottság titkára és Klenczner András az állami gazdaságok igazgatója. a létesítményt dr. Dimény Imre miniszter adta át rendeltetésének, majd fehér Lajos, a kormány elnökhelyettese a helyi vezetők és vendégek társaságában megtekintette nemcsak az országban, de Európában is páratlan üzemét.

fehér Lajos elvtárs és kísérete ellátogatott a gazdaság boldvai üzemegységébe délután pedig muhi községbe az épülő sertéstelepet, majd pedig a nyékládházán épülő mezőgazdasági épületelemgyárat tekintette meg./mti/

L. Kőröspartjának részén --

bb 49. befejeződött a péti nitrogénművek bővítése - 220 ezer tonna műtrágyával többet ad évente a mezőgazdaságnak

vid mm kz bh hgy

1970. augusztus 18.
befejeződött a péti nitrogénművek mintegy három milliárd forintos költséggel végrehajtott bővítése. ebből az alkalomból Kisgergely Lajos, a gyár igazgatója tájékoztatta a sajtó munkatársait a nagyszabású munkálatok népgazdasági jelentőségéről. elmondotta többek között, hogy a gazdasági bizottság döntése alapján 1965-ben kezdték meg a bővítést. új, napi 420 tonna kapacitású ammóniaszintézis-üzemet építettek angol berendezésekkel, az Európában alkalmazott legkorszerűbb technológiák alapján. növelték a salétromsav üzem és a pétisó üzem kapacitását is. mindezek eredményeképpen évente 220 ezer tonna nitrogén műtrágyával többet ad a mezőgazdaságnak a vegyipar-óriás. új termékkel is növelték a választékot, évente 100 ezer tonna koncentrált nitrogén műtrágyát - karbamidot - állítanak elő. ez a talajtáplálék csaknem kétszer annyi hatóanyagot tartalmaz, mint a pétisó. a nagyszabású munkálatokban 26 magyar vállalat vett részt. az építő- és a szerelő vállalatok péten dolgozó munkásainak száma meghaladta az 1 700 főt. a beruházás ideje alatt a meglévő üzemek zavartalanul termeltek, sőt arra is jutott energiája a gyár műszaki gárdájának, hogy időközben saját erőből új termékek gyártását kezdjék meg. így saját technológia alapján az elmúlt években építették fel az új izzópropilaminüzemet, a furfuril alkoholt termelő gyárrészt, valamint az új gázzzagosítót előállító tht-üzemet is. növelték a cukorbetegség édesítőszerét, a szorbit mennyiségét.
/folyt. köv./

bb 49. / befejeződött a péti... folyt./ bh

jelenleg befejezéséhez közeledik a nehézvegyipari kutató intézet technológiája alapján felépülő összetett műtrágyagyár kialakítása ebben a nitrogént és foszfort egyaránt tartalmazó talajtáplálékot állítanak majd elő. a három milliárdos bővítés befejezésével csaknem egyidőben a gazdasági bizottság határozatot hozott a péti nitrogénművek további fejlesztésére. ennek értelmében a következő öt éves tervben nyolc és félmilliárd forintos beruházással itt építik fel közép-Európa egyik legnagyobb nitrogén műtrágyagyárát. termelése meghaladja majd a jelenlegi össz-hazai nitrogén műtrágya-termelést. az új létesítmény nemcsak a termelés volumenében, hanem korszerűségében is a legelső közé tartozik majd. ezt mutatja, hogy az üzemelését követően a péti nitrogénművek egy főre eső termelési értéke eléri a másfél millió forintot./mti/

--

bb 50. korszerűsítik a fogyasztási szövetkezetek belső mechanizmusát - az áfész-bizottság ülése

t ol/gk 1e bh hgy

1970. augusztus 18.

a szövetkezetek jövőjét érintő nagyfontosságú kérdéseket tárgyalt az általános fogyasztási szövetkezetek országos tanácsának áfész-bizottsága kedden, a szövetség székházában tartott ülésén. egyebek között napirendre került a szövetkezetek belső működési mechanizmusának korszerűsítése is.

az általános fogyasztási és értékesítő szövetkezetek jelenlegi belső mechanizmusa - amely mintegy 20-25 évvel ezelőtt alakult ki - nem felel már meg a gazdaságirányítási rendszer reformjának és a korszerű szövetkezetpolitikai elvek követelményeinek sem. a külső feltételek változása szükségszerűen követeli meg a belső változásokat. az új mechanizmus kialakításához szükség van - egyebek között - az információ jobb megszerzésére, s ezen belül az ügyvitel gépesítésének fokozására, hogy az operatív vezetés számára az adatok - ha szükséges - naponként is rendelkezésre álljanak. az áfész bizottság által megtervezett korszerűsítési tervet a szövetség elnöksége ajánlasként megküldi a fogyasztási és értékesítő szövetkezeteknek, hogy ezzel is elősegítse a korszerűsítési folyamat kibontakozását, fejlődését./mti/

--

16.50 bh

- 35 -

MT 1720

bb 51. gyémántlakodalom miskolcon

vid ká bh la

1970. augusztus 18.

gyémántlakodalomra került sor kedden délután miskolcon. dévay jeno és felesége, stefka maria irén hatvan évvel ezelőtt, 1910. augusztus 18-án kötött házasságot. a jeles évforduló alkalmából a iii. kerületi tanács anyakönyvvezetője előtt ismételték meg a hatvan éve tett fogadalmat. a nyolcvannégy éves dévay jeno és hetvenkilenc éves felesége gyémántlakodalomra résztvevő négy gyermekük, két unokájuk és két dédunokájuk is. a tanács virággal köszöntötte az ünnepeket. dévay jeno több mint fél évszázadig, ötvennégy évig volt megbecsült munkása a lenin kohászati műveknek, s hetvenegy éves korában vonult nyugdíjba./mt1/

..

bb 52. felszámolják a szükséglakásokat a budai járásban

vid gö ká bh la

1970. augusztus 18.

pest megye budai járásában csaknem ötszáz család és a szociális követelményeknek meg nem felelő telepeken. a szükségelhelyek felszámolását tavaly kezdték meg: budakeszin 38 lakást építettek. a terv az, hogy 1974-ig valamennyi család egészséges lakásba költözzön. a célkitűzés megvalósulásának jelenlegi helyzetéről kedden, az érdekelt községekben tájékoztatták a járás országgyűlési képviselőit és a sajtó munkatársait.

budakeszin bemutatták a felszabadulás lakótelepen készülő újabb 44 lakást, közülük tízbe október végén költözhetnek be tulajdonosaik. budaörsön 18 lakás és egy 125 személyes óvoda épül. a itteni lakások kulcsait szintén a jövő évben adják át. a törökbálinti szükségelhelyek lakói számára 42 lakás készül. az új lakótelep építését kedden kezdték meg. biatorbágyon kisebb ünnepség zajlott le: dr. foki lászló, a budai járási tanács vb elnöke helyezte el az új községi tanácsi-, párt-, és tömegszervezeti székház alapkövét. a vendégek utja végül az ország legnépesebb községébe, érdegre vezetett, ahol 28 lakás, továbbá óvoda, bölcsőde, zeneiskola és művelődési ház építési munkálatait tekintették meg./mt1/

..

- 36 -

17.05 bh

M 1735

bb 53. átadták az ezredik kisz-lakást pestlőrincen

t pr/mm zs bh la

1970. augusztus 18.

kedden pestlőrincen, a rákóczi uti kisz lakótelepen ünnepélyesen átadták az ezredik lakást tulajdonosának, szeles lászlónak, - a máv északi járműjavító géplakatosának. a társadalmiösszefogással épült lakótelep alapkövét 1964-ben tették le. tíz hónap múlva már 48 lakás elkészült, s a telep 500. lakója 1968 november 24-én költözött új otthonába. a tetszetős, négy-hatszintes épületekből álló telep nem csupán lakóinak életkora miatt kapta a „kisz,” nevet: minden szervező munkát a xviii. kerületi kisz-bizottság vállalt magára, s a lakások is jóval olcsóbbak más társasházak otthonainál. igaz, az új tulajdonosok nem csak pénzüikkel járultak hozzá az építéshez, hanem azzal is, hogy szabad óráikban lapátot, csákányt fogtak, s jelentős társadalmi munkát végeztek. a közös munkából kivették részüket a kerület üzemei, vállalatjai, tervezőintézetei is- önkéntes munkájuk értéke jóval meghaladja a 25 millió forintot./ez hozzávetőlegesen 15 százaléka a lakótelep ösztörségének./

(k)

a lakásátadó ünnepségen megjelent németh károly, az mszmp politikai bizottságának póttagja, a budapesti pártbizottság első titkára, dr. horváth istván, a kisz központi bizottságának első titkára, bartos istván a fővárosi tanács végrehajtó bizottságának elnökhelyettese, csillik andrás, a kisz budapesti bizottságának első titkára, továbbá a kerület párt- és állami szerveinek számos vezetője. gábor lászlónak, a kisz xviii. kerületi bizottsága titkárának megnyitó szavai után ujfalusi sándor, a xviii. kerületi pártbizottság első titkára mondott ünnepi beszédet. ezután jelképes kulcsátadás következett, majd dr. horváth istván és csillik andrás állami, illetve kisz-kitüntetésüket nyújtott át a kiemelkedő munkát végzett építőknek./mt1/

..

bb 54. alkotmány-ünnepség a ix. kerületben

k hi/mm zs bh la

1970. augusztus 18.

a hazafias népfront ix. kerületi bizottsága és az istván kórház vezetősége ünnepséget rendezett i. istván király születésének 1000 évfordulója és az alkotmány napja alkalmából. az ünnepségen dr. pesta lászló, a hazafias népfront budapesti bizottságának alelnöke méltatta hazánk évezredes történetét. az elnökségben részt vett natalia zalca, a spanyol szabadságharc legendás hiru lukács tábornokának lánya, aki a zalca máté katonai műszaki főiskola vendégeként tartózkodik hazánkban./mt1/

..

- 37 -

16.20 nh

M 1735

bb. 55. a budapesti rendőrfőkapitányság felhívása
k/kt/rj zs la 1970. augusztus 18.

a budapesti rendőrfőkapitányság felkéri az augusztus 20.-i tűzijáték ideje alatt lezárt területen belül várakozó járművek vezetőit: a tűzijáték befejezésétől számított 30 percig maradjanak parkirozóhelyükön, hogy a gyalogosok zavartalanul távozhassanak el a duna két oldalától. a közlekedésrendészet a tűzijáték befejezése után a forgalom gyors lebonyolítása érdekében az alagút-lánchíd vonalában buda felől érkező gépjárműveket az autóbuszok kivételével - moszkva tér-mártírok utja irányába tereli el. a lánchídon és az alaguton csak a roosevelt tér felől lehet gépjárművel közlekedni.

a forgalomelterelés előrelátható időtartama 30 perc. /mti/

bb. 56. e m b a r g ó, 19.00 óráig!

puja frigyos,

tr/rj zs la

1970. augusztus 18.

a külügyminiszter első helyettese bemutatkozó látogatáson fogadta lü csi-hsien-t, a kínai népköztársaság új magyarországi nagykövetét, aki a közeljövőben adja át megbízólevelét. /mti/

bb. 57. új belgrádi nagykövetünk látogatásai a magyar vezetők-nél

e m b a r g ó, 19.00 óráig!

tr/rj la zs la

1970. augusztus 18.

kádár jános, az mszmp központi bizottságának első titkára, losonczy pál, az elnöki tanács elnöke, focs jendő, a forradalmi munkás-paraszt kormány elnöke és kállai gyula, az országgyűlés elnöke fogadta tóth eleket, a magyar népköztársaság új belgrádi nagykövetét, aki a közeljövőben utazik állomáshelyére. /mti/

17.26 rj

- 38 -

MA 1740

bb. 58. a belügyminisztérium közleménye

kf/rj zs la

1970. augusztus 18.

hétfőn az esti órákban az m-7-es uton székesfehérvár határában egy ismeretlen rendszámu személygépkocsi elütötte jahn ekkhard 22 éves orvostanhallgató, osztrák állampolgár, grazi lakost, majd segítségnyújtás nélkül továbbhajtott. jahn ekkhardot a mentők súlyos sérüléssel kórházba szállították. a rendőrségi vizsgálat megállapította, hogy a cselekményt pratti franco 32 éves kereskedő, olasz állampolgár, torinói lakos követte el, akit őrizetbe vettek. /mti/

-. -

bb. 59. pénzt lopott az autóból - a villamoson elfogták

i/vt/rj zs la

1970. augusztus 18.

budapestben a váci uton feltört és kifosztott egy külföldi személygépkocsit jakab lajos 61 éves segédmunkás, többszörösen büntetett előéletű, budapesti lakos. a rendőrség a tolvajt üldözőbe vette, az 52-es villamoson elfogta, s az autóból ellopott valutát megtalálta nála.

a rendőrség jakab lajost őrizetbe vette és eljárást indított ellene. /mti/

-. -

bb. 60. halálra gázolta a mozdony

i/vt/rj zs la

1970. augusztus 18.

a ferencvárosi pályaudvar közelében ittasan tartózkodott a síneken szabó péter 40 éves szállítómunkás, s egy mozdony halálra gázolta. /mti/

-. -

17.33 rj

- 39 -

MA 1740

bb. 61. bunda ragtapasszal - 1. osztályú áron - a komárom megyei népi ankétja

vid/kz/rj la

1970. augusztus 18.

a gyárak és a kereskedelmi cégek vezetők részvételével rendezett ankétot kedden tatabányán a komárom megyei népi ellenőrzési bizottság megvitatták azokat a tapasztalatokat, amelyeket a népi ellenőrök a fogyasztási cikkek és építőanyagok minőségének, a minőségvédelmi rendszer működésének, az ár és a minőség összefüggésének a vizsgálatánál gyűjtöttek. a legtöbb hibát, hiányosságot a ruházati cikkekénél és az építőanyagoknál találták. a forgalomban lévő cipők 30-35 százalékát, a férfi, a női és a gyermek konfekció áruk 28-32 százalékát, az építőanyagok és a nyílászáró szerkezetek 25-28 százalékát a valóságosnál magasabb osztályba sorolva értékesítik. még olyan „ujtitással”, is találkoztak a népi ellenőrök, hogy a szörmekabát kivékonyodott, lyukas bőrt ragtapasszal belülről összeragasztották, majd selyembéléssel kibélelve elsőosztályú áruként hozták forgalomba. ugyanakkor minőségi kötbér követeléssel csak egyetlen kereskedelmi vállalat élt. a kiskereskedelem nem tudja a nagykereskedelmet, a nagykereskedelem pedig az ipart a minőségi követelmények betartására kényszeríteni. olyan ferde szemléletbe ütköztek a népi ellenőrök, hogy addig nem lehet harcolni a minőség védelméért, amíg nincs biztosítva a bőséges áruválaszték, illetve a kereslet és a kínálat összhangja.

az ankét vitája viszont azt bizonyította, hogy a jelenlegi minőségvédelmi rendszer - amellett, hogy a gazdasági mechanizmus új követelményeinek megfelelően fejlesztésre finomításra szorul - megfelel a követelményeknek. éppen ezért a legfontosabb teendő, hogy a z iparban az alapanyaggyártástól kezdve szigorítsák meg a technológiai fegyelmet. ez természetesen a kereskedelmet sem mentesíti a tennivalóktól, hisz kezében van az az eszköz, amellyel elsőként védheti a fogyasztók érdekeit. ma gyakran előfordul olyan sajnálatos eset, hogy azt az árut, amit minőségi kifogás miatt egyik üzletben nem vesznek át, a másikban - mondván, hogy keresett cikk - minden további nélkül értékesítik.

sok szó esett az ankéton arról, hogy nem felel meg a követelményeknek az áru átvételének a rendszere. amikor az ipar sok tekintetben monopol helyzetben van, a nagykereskedelmi vállalatoknak csak a termékek egy bizonyos százalékát áll módjukban ellenőrizni, a többi minőségi átvétel nélkül kerül a fogyasztókhoz. a vitában sok hasznos javaslat született. így például célszerű lenne, ha a kiskereskedelmi vállalatok olyan megfelelő szakmai gyakorlattal rendelkező ellenőröket alkalmaznának, akik sorra látogatnák az üzleteket, és tüzetesen felülvizsgálják az áruk minőségét. /mt1/

17.48 rj

MT 1845

- 40 -

bb 62. sikeres volt a kaposvári építészeti kiállítás

vid kz bh la

1970. augusztus 18.

kedden bezárta kapuit az augusztus 7-én megnyitott első kaposvári építészeti kiállítás. ormosi viktor, a városi tanács vb elnökhelyettese záróbeszédében rámutatott, hogy a magas színvonalú kiállítást majdnem 10 ezren tekintették meg. ez arra ösztönzi a megye és a város vezetőit, hogy jövőre és azt követő években is megrendezzék. köszönetét fejezte ki a kiállításon résztvevő mintegy hatvan vállalatnak és szervezetnek, majd átnyújtotta a kaposvár címerével díszített „kaposvári építészeti napok 1970.” feliratu bronzplakettet. a résztvevő vállalatok, szervezetek is nagy elismeréssel nyilatkoztak a kiállításról. komoly üzleti megállapodások is születtek. többi között volt nagy az érdeklődés a salgótarjáni kohászati művek dexionsalgó elemek termékei iránt, amelyek a legkülönfélébb területeken, rendkívül változatos formában alkalmazhatók. a színes mintás fürdőszoba berendezések is nagy érdeklődést váltottak ki. a pécs-szekszárdi tűzép. vállalat olcsó fa-vikkendházaiból is sokat rendeltek. /mt1/

bb 63. 19 házat építettek újjá a szekszárdi ipari tanulók fehérgyarmaton

vid kz bh la

1970? augusztus 18.

a szekszárdi 505. számú ipari tanulóintézet 405 tanulója vett részt mestereivel együtt a felsőtiszai árvízkarok helyreállításában. a fiatalok fehérgyarmaton kaptak munkát. eredeti elképzeléseik szerint 16 rombadűlt házat akartak újjáépíteni. e tervük elismerést érdemlően gyors megvalósítása után, a x. pártkongresszus tiszteletére indult verseny keretében további 3 családi otthon felépítésére vállalkoztak. keddre e vállaltasukat is teljesítették, s így a 405 szekszárdi ipari tanuló figyelemre méltóan rövid idő alatt 19 fehérgyarmati család otthonát építette újjá. /mt1/

18.25 bh

MT 1850

bb 64. élenjáró népművelők és népművészek, ifju népművészek
kitüntetése

t fe/mné bh la

1970. augusztus 18.

a művelődésügyi miniszter augusztus 10-a alkalmából a
közmművelődés terén kifejtett eredményes munkájukért kedden
élenjáró népművelőket és népművészeket tüntetett ki.

a művelődésügyi minisztérium petőfi termében megtartott
ünnepségen jelen volt óvári miklós, az mszmp kb osztályvezető-
je, dr. molnár jános és dr. simó jeno művelődésügyi miniszter-
helyettesek, tömpe istván, a magyar rádió és televízió elnöke.

dr. orbán lászló, a művelődésügyi miniszter első helyettese
ünnepi beszédében utalt arra, jelképes erejű az a tény, hogy
a műveltség terjesztőinek és a népi művészet alkotóinak és
továbbfejlesztőinek az alkotmány ünnepén nyújtják át a munkájuk
elismerését jelentő magas állami kitüntetést.

a miniszter első helyettese ezután átnyújtotta a kitünteté-
seket. „ kiváló népművelő, „ kitüntetésben részesült dr. domonkos
ottó, a soproni liszt ferenc muzeum igazgatója, fekete gyula író,
fenyő béla, az élet és tudomány főszerkesztője, gálfi árpád,
a tit nógrád megyei szervezetének titkára, gerő zsoltné, a
könyvtártudományi- és módszertani központ olvasáskutatási osztá-
lyának vezetője, homor imréné, országgyűlési képviselő, az eszter-
gomi városi tanács vb elnökhelyettese, juhász jeno, a szakszer-
vezetek fejeér megyei tanácsa központi könyvtárának vezetője,
király zoltán, a budai járási tanács vb népművelési felügyelője,
kiss jeno, az országos népművelési tanács ügyvezető titkára,
lánczi istvánné, az országos söripari vállalat szakszervezeti
bizottságának kulturális felelőse, lengyelmi miklós, a magyar te-
levízió művészeti és filmosztályának vezetője, molnár mátyás,
a vaja községi művelődési ház igazgatója, sikula györgy, az mszmp
hajdu-bihar megyei pártbizottságának titkára, somoskői gáborné,
a helyi ipari és városgazdálkodási szakszervezeteknek kulturális
osztályvezetője, szilágyi gyula, őrnagy, a hm politikai főcso-
port főnökség kulturális osztályának főinstruktor, szilák józsef-
né, a budapest v. kerületi tanács vb népművelési csoportjának ve-
zetője, szivós józsef, a heves megyei művelődési központ munka-
társa, takács kálmán, a művelődésügyi minisztérium osztályvezető-
je, orbán lászló, a sárvári járási könyvtár igazgatója, venecz
béla, a dunaujvárosi járási-városi könyvtár igazgatója, varga bé-
la, a veszprém megyei eötvös károly könyvtár igazgatója, vaska
miklós, a nova községi művelődési ház igazgatója, a göcseji népi
együttes vezetője.

/folyt. köv.;

18.45 bh

MF 1805

- 42 -

bb 64. /élenjáró népművelők... folyt./ bh

a népművészet mestere kitüntetést kapta benedek péter
festő, czugh jános fazekas, gyovai pál szobrász, kovács józsef
faragó, lőrincz aladárné szövő és himző, reitzer mihályné himző
és tarczali ádám mesemondó.

az ifju népművész kitüntetésekét főcse lajos, a kisz köz-
ponti bizottságának titkára adtu át - az idén első ízben. ifju
népművész kitüntetést kapott baranyai lászlóné babás, bíró anna-
mária himző, fraszt pálné himző, hargitai györgy faragó, kubai
györgy himző, mezey tamás faragó, pozsár lajos fazekas, ifju
szabó mihály fazekas, vámosi ibolya himző, váradi andrásné szövő.

a kitüntettek nevében király zoltán mondott köszönetet.
az ünnepség után dr. orbán lászló, a művelődésügyi miniszter
első helyettese látta vendégül a kiváló népművelőket, népművé-
szeket és az ifju népművészeket./mti/

--

bb 65. somosandrás akadémikust

k ms/mm bh la

1970. augusztus 18.

a szovjetunió leninről elnevezett összszövetségi mezőgazdasági
tudományos akadémiájának közgyűlése egyhangulag külső taggá
választotta./mti/

--

bb 66. nógrád megyébe érkezett a lenin páncélautó

vid ká bh la

1970. augusztus 18.

az országjáró lenin páncélautó, amely befejezte dunántúli
körutját, kedden nógrád megyébe érkezett. a történelmi neveze-
tességű jármű hű mását a nógrádi küldöttség szobon vett át
komárom megye párt,- állami,- ifjusági és tömegszervezeteinek
képviselőitől. szobról a páncélautó rétságra hajtott a honvédel-
mi szövetség motorkerékpárosainak diszkiséréteben.

a lenin páncélautó két hétig tartózkodik nógrád megyében
s ez idk alatt hetvenhárom települést keres fel./mti/

--

- 43 -

18.50 bh

MF 1805

bb. 67. új tanácsházát és postát avattak a fejér megyei nagyvenyim községben

vid/ká/rj

1970. augusztus 18.

a fejér megyei nagyvenyim községben az önálló községgé alakulás huszadik évfordulóját és alkotmányunk ünnepét kedden új tanácsháza és posta felavatásával ünnepelték. az egykori hercegi kúria külterületéből husz évvel ezelőtt alakult önálló községgé nagyvenyim, amelynek virágzó termelészövetkezetén kívül autókatriérsz gyártó üzeme és tojásgyára is van. a helyi petőfi termelészövetkezet építőbrigádja építette fel az új tanácsházát és postát, amelynek felépítéséhez a község lakossága jelentős értékű társadalmi munkával járult hozzá. /mti/

--

bb. 68. orgonahangverseny a szegedi dómban

vid/ká/rj la

1970. augusztus 18.

a szegedi ünnepi hetek harmadik nyilvános orgona hangversenyét kedden rendezték a fogadalmi templomban. a dóm világ-hírű orgonáját ezúttal hermann harrasovitz nszk-beli művész szólaltatta meg. műsorán bach, k.m. komma, sulyok imre, roger művei szerepeltek. /mti/

--

bb. 69. a kpm igénybeveszi a közületi tehergépkocsikat a népgazdasági áruszállításokhoz - budapesti szállítási bizottság alakul - ülést tartott a központi szállítási tanács

t/kf/rj la

1970. augusztus 18.

a közúti áruszállítás helyzetével, a fuvarozás gondjaival és feladataival foglalkozott dr. csanádi györgy közlekedés- és posta-ügyi miniszter elnökletével kedden délután a kpm-ben a közúti szállítási tanács.

/folyt.köv./

19.35 rj

- 44 -

MA-2005

bb. 69. / a kpm igénybeveszi... 1. folyt./rj

kiss dezső közlekedés és postaügyi miniszterhelyettes előterjesztésében egyebek között elmondotta, hogy a már ismert nehézségek - a hosszú tél, a megrongált utak, az árvíz és a károk helyreállítása miatt a közúti áru fuvarozásra erejét meghaladó feladatok hárulnak. a miniszter saját hatáskörében intézkedett az autóközlekedési vállalatok fuvarkapacitásának bővítésére, s ennek eredményeként a közhasznú autóközlekedés teljesítménye az év első felében 17.6 százalékkal növekedett, mégis naponta több száz kocsigényt nem tudnak kielégíteni. az őszi csúcsforgalomban olyan nagymennyiségű árut kell elszállítani az autóközlekedésnek, amelyre jelenleg nem képes. a rendkívüli helyzet miatt a közlekedési és postaügyi miniszter élve egy korábbi kormány és go határozat felhatalmazásával fokozottabban veszi igénybe közmunkára a közületi tehergépkocsikat.

a rendelkezés szerint augusztus-november hónapokban legfeljebb öt napra, kocsivezetővel - lehetőleg két rakodómunkással - igénybeveszik a közületi, 2 tonnán felüli tehergépkocsikat. elsősorban a mezőgazdasági áruk, a zöldség és a gyümölcs szállításra valamint az építkezések anyagellátására. a rendelkezés figyelembeveszi a közületek érdekeit, s végrehajtásánál ügyelnek arra, nehogy termelés kiesést okozzanak az érintett vállalatoknál, így például nem rendelik be az árvízi helyreállításra és a kiemelt beruházások anyagszállításán dolgozó vállalatok járműveit. a kocsikat lehetőleg a felügyeleti tárcánál jelentkező szállítási feladatokhoz használják fel. a fuvardíjat - a tehergépjármű díjszabás alapján - az a vállalat kapja, akié a jármű. a miniszter a megyei szállítási bizottságokat hatalmazta fel a rendelkezés végrehajtására, nekik lesz joguk igénybe venni a teherautókat. az intézkedés egyébként a 30 000 közületi gépjármű mintegy 10-15 százalékát érinti havonta. figyelembevéve a közületi gépjárművek napi teljesítményét, kihasználtságát, az nem okoz zavart az érintett vállalatok munkájában.

/folyt.köv./

20.45 rj

Tqep

- 45 -

MA-2005

bb. 69. / a kpm igénybeveszi... 2. folyt./rj

a tanács rüdönyi károly miniszterhelyettes, máv vezérigazgató előterjesztése alapján foglalkozott a vasúti teherforduló meggyorsításáról hozott gb határozat végrehajtásával, megállapította, hogy ezzel kapcsolatban mind a mávnak, mind a fuvaroztatóknak bőven van tennivalója, s a várt eredmény csak jó együttműködéssel érhető el, a máv, amely nemcsak a szigorubb büntetéssel, hanem a korábbi kedvezmények fenntartásával is ösztönzi a rakodás meggyorsítását, számos intézkedést hozott saját munkájának üzemmenetének javítására. figyelik a rendszeresen és késedelmesen rakodó vállalatokat, s a kpm havonta tájékoztatja erről az érdekelt felügyeleti szerveket, amelyek ugyancsak segítséget ígértek a határozat végrehajtásához. a tanács határozatában felhívta a fuvaroztatókat a folyamatos, éjjel-nappali, határidőn belüli rakodásra.

a tanács végül- csoltó lászló kszt titkár előterjesztésére - tudomásul vette, hogy a rendkívüli fuvarozási feladatokat, s budapest különleges adottságait és sajátos problémáit figyelembevéve, létrehozzák a fővárosi szállítási bizottságot.

/mti/

---

bb. 70. szerdán, csütörtökön gépkocsi nyereménybetétkönyv sorsolás

i/kf/rj la

1970. augusztus 18.

az országos takarékpénztár augusztus 19-én és 20-án rendezi meg gyulán a gépkocsi-nyereménybetétkönyvek 37. sorsolását. a kétnapos húzáson 441 gépkocsit sorsolnak ki. a budapesten váltott gépkocsi-betétkönyvekre 196, a vidékiekre 245 személyautó jut. az 5000 forintos betétkönyvekre 303, a 10.000 forintos betétkönyvekre 138 nyereményautót sorsolnak, s ezzel együtt 7914-re emelkedik a nyereménygépkocsik száma.

a 37. sorsoláson az 1970. április 30-ig váltott és július 31-én még forgalomban volt 5000 és 10.000 forintos gépkocsi nyereménybetétkönyvek vesznek részt. a sorsolás gyorslistáját szombaton teszi közzé az otp. /mti/

19.50rj

- 46 -

NA 20¹⁰

bb. 71. időjárásjelentés

rj la

1970. augusztus 18.

a meteorológiai intézet jelenti 1970. augusztus 18-án, kedden 19 órakor:

száraz idő

várható időjárás szerda estig: kevés nappali felhőképződés, eső nélkül. mérsékelt, változó irányú szél, a nappali felmelegedés kissé erősödik, legmagasabb nappali hőmérséklet szerdán 23-26 fok között. /mti/

---

bb 72. söprik, locsolják az uttestet - szerdán reggel megindul a közúti forgalom az alsó rakparton

i kf/kf bh la

1970. augusztus 18.

a köztisztasági hivatal dolgozói, gépei, ahol a medrbe visszavonult duna megengedte, kedden megkezdték az alsó rakpartok takarítását. a budai oldalon a halász utcától a petőfi hidig már reggel dolgoztak a locsolóautók, a seprőgépek, amelyek a nap folyamán sort kerítettek a többi szakaszra is. napközben 8 gép dolgozott, éjjel tizenhatot állítanak munkába, s megtisztítják mind a budai, mind a pesti parton az uttestet. szerdára már csak a „kozmetikázás„ marad, 30-40 dolgozó takarítja el a hordalékokat azokról a helyekről, ahova a gépek nem juthattak el. tekintettel a csütörtöki víziparádéra, megszüntetik a felső rakpartot is.

a fővárosi árvízi ügyelet jelzése szerint a közmű és művelődési igazgatóság rendelkezésére az éjszaka felszedik a rakpartokra vezető utalzó korlátokat, s szerdán reggel a folyó mindkét oldalán ismét megnyitják az alsó rakpartokat a gépjárműforgalom előtt. kivéve a parlament el-tt; a garibaldi utca és a margit híd közötti szakaszt, amelyet a víziparádé miatt augusztus 20-án 17 óráig zárva tartanak. /mti/

20.20.bh

-47-

NA 20¹⁰

MTI.

Kiadja a Magyar Távirati Iroda. Budapest, I. Fém-utca 5-7. Telefon: 159-490, 359-590

A szerkesztésért és kiadásért a vezérigazgató felel.

mti b e l f ö l d i h i r e k

1970. augusztus 19.

bb. 1. Losonczi-beszéd

1/tf/rj zs la

1970. augusztus 19.:

a szerkesztőségek rendelkezésére bocsátjuk Losonczi pálnak, az elnöki tanács elnökének a székesfehérvári nagygyűlésen augusztus 19-én 17 órai kezdettel elhangzó beszédét - teljes terjedelemben, az anyag feloldásig

e m b a r g ó s !

x x x

tisztelt ünnepi nagygyűlés!
tisztelt vendégeink!
kedves elvtársnők, elvtársak, barátaim!

- augusztus 20-án országszerte alkotmányunkról emlékezik meg népünk. idei alkotmány napi ünnepségünk egybeesik felszabadulásunk negyedszázados és államalapító királyunk, I. István születésének 1000. évfordulójával.

- az alkotmány néphatalmunk alaptörvénye, a győzelem okmánya, szentesíti, rögzíti és védelmezi a szocialista forradalom alapvető vívmányait. mindenekfelett azt, hogy a magyar népköztársaságban minden hatalom a dolgozó népé, s társadalmunkban felszámoltuk a kizsákmányolás minden formáját. egyben sérthetetlen foglalat az alkotmány az állampolgári jogoknak és kötelességeknek, amelyek annyira elválaszthatatlannak egymástól, mint a tűz fénye és melege. ugyanakkor az alkotmányban leljük meg további küzdelmeink és fáradozásaink medrét is, mert bevált módon szabályozza közösségi és egyéni életünk zavartalan fejlődését. végül államunk népi jellegének biztosítója is ez az alaptörvény, mert szilárd alapja a szocialista demokrácia gyakorlásának és további kiterjesztésének.

/folyt.köv./